

**Návrh záverečného stanoviska z posúdenia vplyvov strategického dokumentu
„Územný plán obce Nový Tekov“
na životné prostredia**

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE NOVÝ TEKOV

**ZÁVEREČNÉ STANOVISKO
Z POSÚDENIA STRATEGICKÉHO DOKUMENTU**

číslo: OU-LV-OSZP-2024/017802

vydané Okresným úradom Levice, odborom starostlivosti o životné prostredie
podľa zákona č. 24/2006 Z. z.
o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov
v znení neskorších predpisov

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI

1. Názov

Obec Nový Tekov

2. Identifikačné číslo.

00 307 319

3. Adresa sídla

Nový Tekov 226
935 33 Nový Tekov

**4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného
zástupcu obstarávateľa**

Oprávnený zástupca obstarávateľa: Ladislav Nagy, starosta obce
Nový Tekov 226
935 33 Nový Tekov

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

1. Názov

Územný plán obce Nový Tekov

2. Charakter

Územnoplánovacia dokumentácia na lokálnej úrovni

Návrh Územného plánu obce Nový Tekov je spracovaný v súlade so zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a vyhláškou MŽP SR č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii.

Správa o hodnotení strategického dokumentu a návrh strategického dokumentu Územný plán obce Nový Tekov, je predmetom posúdenia vplyvu na životné prostredie vrátane zdravia podľa § 4 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene

a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o posudzovaní vplyvov“).

Proces posudzovania ÚPN-O Nový Tekov sa v zmysle zákona o posudzovaní vplyvov vykonával v etape spracovania návrhu územného plánu. V zmysle § 20 ods. 2 stavebného zákona nemusela obec vypracovať koncept, a preto neriešila územný plán vo variantnom riešení.

Strategický dokument podľa Zákona podlieha POVINNÉMU POSUDZOVANIU.

3. Hlavné ciele

Hlavné ciele územného plánu obce boli stanovené v Zadaní. Zadanie bolo schválené uznesením Obecného zastupiteľstva obce Nový Tekov č. 80/2023/8 zo dňa 29.11.2023.

Hlavným cieľom strategického dokumentu je získanie územnoplánovacej dokumentácie, ktorá bude komplexne riešiť územný rozvoj obce, rozvojové možnosti a limity územia v súlade so súčasne platnými právnymi predpismi a zároveň bude po schválení pre obec záväzným dokumentom v procese povoľovania a realizácie plánovaných zámerov v obci.

Hlavným cieľom ÚPN obce Nový Tekov je vytvoriť predpoklady pre trvalý súlad všetkých činností na území obce predovšetkým:

- Na základe vykonaných PaR v zastavanom území a v katastrálnom území obce navrhnuť optimálny rozvoj obce na nasledujúce obdobie,
- Zpracovať všetky zámery, štúdie a projekty do územného plánu,
- Vytvoriť územno-technické predpoklady pre rozvoj bytovej výstavby a spôsob využitia pozemkov, na ktorých sa nachádzali neobývané, ťažko poškodené domy,
- Vytvoriť územno-technické predpoklady pre rozvoj občianskej vybavenosti, rekreácie a športových aktivít,
- Vytvoriť územno-technické podmienky pre rozvoj ľahkého priemyslu a drobného podnikania - tvorba nových pracovných príležitostí v súlade s požiadavkami na zachovanie zdravého životného prostredia,
- Vytvoriť predpoklady pre rozvoj turistiky, agroturistiky, prechodného ubytovania,
- Podporiť rozvoj rekreačných aktivít na miestnej, regionálnej a príp. i na nadregionálnej úrovni,
- Zabezpečiť vyvážený udržateľný hospodársky a sociálny rozvoj obce s dlhodobým programom postupného napĺňania zámerov obce a vytvárania podmienok pre plnohodnotné uspokojovanie životných potrieb jej obyvateľov,
- Vytvoriť územno-technické podmienky pre rozvoj technickej infraštruktúry a vybavenosti,
- V celom riešenom území navrhnuť výsadbu stromovej a krovitej vegetácie s cieľom posilniť ekologickú stabilitu územia,
- Vymedziť chránené územia, objekty a ochranné pásma a zabezpečiť ochranu historického dedičstva, ochranu prírody, tvorby krajiny a ekosystémov,
- Prehliť a usmerniť koncepčné zámery, ale aj limity a lokálne obmedzenia, vyplývajúce z nadradenej územnoplánovacej dokumentácie, z jej záväzných častí a z ostatných územnoplánovacích podkladov a odvetvových koncepcií,
- Je potrebné zosúladiť záujmy obecné so záujmami celospoločenskými rešpektovaním Územného plánu regiónu Nitrianskeho kraja a jeho zmien a doplnkov č.1,
- Určiť základné regulatívy rozvoja a využívania územia,
- V obci je evidovaný záujem o výstavbu, je preto potrebný základný nástroj na jej riadenie a reguláciu,
- Zabezpečenie optimálnych zásad vecnej a časovej koordinácie stavebnotechnických priestorových a územných aktivít v obci a priľahlej krajine,
- Umožniť rozvoj vitálnych funkcií obce, rozvoj výroby a služieb a podnikateľských aktivít,
- Definovať a popísať problémy v území a navrhnuť možné riešenie,
- Upriamiť pozornosť na riešenie ekologických problémov obce a rešpektovať nové zmeny

technického, civilizačného a sociálno-ekonomického charakteru.

4. Stručný opis obsahu strategického dokumentu

Samotný strategický dokument – návrh územného plánu obce Nový Tekov rieši administratívno-správne územie obce Nový Tekov s celkovou výmerou 2970,0709 ha (29 700 709 m²), tvoria ho dve katastrálne územia Nový Tekov – 2483,64 ha a Marušová – 486,43 ha. Obec sa tiahne sa pozdĺž pravého brehu rieky Hron v nadmorskej výške od 160-tich metrov do 350 m na morom. Najvyšším kopcom je Veľká Vápenná. Súčasťou obce sú takisto časti Marušová, Šándorhalma a Podvinica.

Obec sa nachádza na západnom Slovensku, v Nitrianskom kraji, 13,1 km severozápadne od okresného mesta Levice a 6,4 km od mesta Tlmače. Obec je súčasťou mikroregiónu Tekov – Hont so sídlom v obci Santovka a súčasťou občianskeho združenia V dlani Hrona.

Obec Nový Tekov je svojou zástavbou charakterizovaná ako obec s vretenovitou zástavbou. Jedná sa o bývalú trhovú osadu vretenovitého typu, ktorá sa formovala po oboch stranách severo-južnej cesty medzi Kalnou nad Hronom a Tlmačmi. Veľmi podstatným formotvorným prvkom sídla je aj rieka Hron, ktorá sa dotýka obce a vždy bola určitým obmedzujúcim faktorom v tejto oblasti.

Jedná sa o obec s typicky vidieckym charakterom s prevažujúcou obytnou funkciou. V obci prevažuje zástavba 1-2 podlažnými rodinnými domami a šikmou strechou. Nízko podlažnú zástavbu prerušujú bytové domy s tromi nadzemnými podlažiami a plochou strechou. Dominantami obce ostávajú 2 kostoly. Väčšie zásahy do priestorovej štruktúry bolo vybudovanie areálových zariadení – žrebčína (časť k.ú. Nový Tekov) a objekty živočíšnej výroby poľnohospodárskych družstiev (k.ú. Marušová). Tieto areály sú v dnešnej dobe nevyužívané, chátrajú a narušujú krajinný obraz obce. Ďalšie väčšie zastavané plochy sa nachádzajú v areáli Ranč u Bobiho.

Prevažná časť územia je poľnohospodársky využívaná. V krajine sú menšie plochy lesov, doplnené plochami NDV nelesnou vegetáciou, vinice, ovocné sady a záhrady.

Územie je v súčasnosti dopravne napojené na hlavné cestné trasy Slovenska:

- cesta I. triedy I/76 Malé Kozmálovce – Kalná nad Hronom
- cesta III. triedy III/1626 Kalnica – Mochovce.

Územie sa podľa geomorfologického členenia rozprestiera v oblasti Podunajská nížina, v celku Podunajská pahorkatina. Do územia zasahuje podcelok Hronská pahorkatina svojimi časťami Hronská tabuľa a Bešianska pahorkatina a podcelok Hronská niva. Zo severu na územie obce Nový Tekov zasahujú Štiavnické vrchy (svojím podcelkom Kozmálovské vršky) patriace do oblasti Slovenského stredohoria.

Návrh riešenia Územného plánu obce Nový Tekov obsahuje všetky potrebné náležitosti v zmysle stavebného zákona a vykonávacích predpisov súčasne platnej legislatívy, vrátane vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii.

Dokument je členený na dve základné časti: textovú a grafickú.

A. TEXTOVÁ ČASŤ

ZÁKLADNÉ ÚDAJE

- a.1.1 Hlavné ciele riešenia a problémy, ktoré územný plán rieši,
- a.1.2. Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu obce
- a.1.3. Údaje o súlade riešenia územia so zadáním.

RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU – smerná časť

- a.2.1. Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis,

- a.2.2. Väzby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu regiónu,
- a.2.3. Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce,
- a.2.4. Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy dokumentujúce začlenenie riešenej obce do systému osídlenia,
- a.2.5. Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania,
- a.2.6. Návrh funkčného využitia územia obce s určením prevládajúcich funkčných území, najmä obytného územia, zmiešaného územia, výrobného územia, rekreačného územia, vrátane určenia prípustného, obmedzujúceho a zakazujúceho využívania
- a.2.7. Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou, výroby a rekreácie,
 - a.2.7.1. Obytné územia pre rodinnú bytovú výstavbu
 - a.2.7.1. Obytné územia pre malopodlažnú bytovú zástavbu
 - a.2.7.2. Obytné územia pre rodinnú a malopodlažnú výstavbu
 - a.2.7.3. Územia občianskej vybavenosti – nekomerčnej/komerčnej
 - a.2.7.4. Rekreačné územia – športoviská
 - a.2.7.5. Rekreačné územia – územie viníc, záhradkárskych lokalít s rekreačnou funkciou
 - a.2.7.6. Rekreačné územia – rekreačné územie agroturistiky
 - a.2.7.7. Rekreačné územia – územia rekreácie s prírodným charakterom
 - a.2.7.8. Výrobné územia – územia poľnohospodárskej a priemyselnej výroby a skladov
 - a.2.7.9. Územie verejnej dopravnej infraštruktúry – parkovisko
 - a.2.7.10. Územie verejnej technickej infraštruktúry – vodné hospodárstvo – čov
 - a.2.7.11. Územie verejnej technickej infraštruktúry – zariadenia odpadového hospodárstva
- a.2.8. Vymedzenie zastavaného územia obce,
- a.2.9. Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území,
- a.2.10. Návrh na riešenie záujmov obrany štátu, civilnej ochrany, požiarnej ochrany a ochrany pred povodňami,
 - a.2.10.1. Záujmy obrany štátu
 - a.2.10.2. Požiarna ochrana
 - a.2.10.3. Ochrana pred povodňami
 - a.2.10.4. Civilná ochrana obyvateľstva
- a.2.11. Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny,
 - a.2.11.1. Ekologická stabilita územia
 - a.2.11.2. Prvky úses
 - a.2.11.3. Zásady tvorby niektorých funkčných plôch zelene
 - a.2.11.4. Princíp výsadby drevín v záujmovom území
 - a.2.11.5. Vodné zdroje
 - a.2.11.6. Poľnohospodársky pôdny a lesný fond
 - a.2.11.7. Ekostabilizačné opatrenia
- a.2.12. Návrh verejného dopravného a technického vybavenia,
 - a.2.12.1. Cestné ťahy
 - a.2.12.2. Hlavné pešie ťahy
 - a.2.12.3. Odvodnenie
 - a.2.13.4. Hromadná doprava
 - a.2.12.5. Statická doprava
 - a.2.12.6. Železničná doprava
 - a.2.12.7. Letecká doprava
 - a.2.12.8. Cyklistická doprava
 - a.2.12.9. Vodná doprava
 - a.2.12.10. Vodné hospodárstvo
 - a.2.12.11. Plynifikácia
 - a.2.12.12. Elektrifikácia
 - a.2.12.13. Telekomunikácie

- a.2.13. Koncepcia starostlivosti o životné prostredie,
 - a.2.13.1. Ovzdušie
 - a.2.13.2. Vegetácia
 - a.2.13.3. Odpadové hospodárstvo
 - a.2.13.4. Hluk a vibrácie
 - a.2.13.5. Žiarenie
- a.2.14. Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov,
- a.2.15. Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu,
 - a.2.15.1. Územia znehodnotenú ťažbou
 - a.2.15.2. Zosuvné územia
 - a.2.15.3. Kultúrne dedičstvo
- a.2.16. Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy a lesnej pôdy,
 - a.2.16.1. Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely
 - a.2.16.2. Návrh vyňatia lesných pozemkov z plnenia funkcie lesa
- a.2.17. Hodnotenie navrhovaného riešenia.

RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU – záväzná časť

- a. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania územia a funkčného využívania územia pre funkčné a priestorovo homogénne jednotky s
- b. určením prípustných, obmedzujúcich alebo vylučujúcich podmienok na využitie jednotlivých plôch a intenzitu ich využitia,
- c. Zásady a regulatívy pre umiestnenie občianskeho vybavenia územia,
- d. Zásady a regulatívy pre umiestnenie verejného dopravného a technického vybavenia územia,
- e. Zásady a regulatívy pre zachovanie kultúrohistorických hodnôt, pre ochranu a využívanie prírodných zdrojov, pre ochranu prírody a tvorbu krajiny, pre vytváranie a udržiavanie ekologickej stability, vrátane plôch zelene,
- f. Vymedzenie zastavaného územia obce,
- g. Vymedzenie ochranných pásem a chránených území,
- h. Plochy pre verejnoprospešné stavby, na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, na asanáciu a na chránené časti krajiny,
- i. Určenie, pre ktoré časti obce je potrebné obstarat' a schváliť územný plán zóny,
- j. Zoznam verejnoprospešných stavieb,
- k. Schéma záväzných častí riešenia.

B. VÝKRESOVÁ ČASŤ

- 1. Výkres širších vzťahov M 1: 50 000,
- 2a. Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia s vyznačenou záväznou časťou riešenia M 1:5 000,
- 3. Výkres riešenia verejného dopravného vybavenia M 1:5 000,
- 4. Výkres riešenia verejného technického vybavenia – elektrifikácia, telekomunikácie M 1:5 000,
- 5. Výkres riešenia verejného technického vybavenia - plynofikácia M 1:5 000,
- 6. Výkres riešenia verejného technického vybavenia – vodné hospodárstvo M 1:5 000,
- 7. Výkres ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov ÚSES-u M 1:10 000,
- 8. Výkres perspektívneho použitia poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesného pôdneho fondu na nepoľnohospodárske účely M 1:10 000.

Návrh územného plánu je riešený invariantne a je v súlade so Zadaním, ktoré bolo schválené dňa 29.11.2023 č. uznesenia 80/2023/8.

V základných rysoch sa návrh rovná zadaniu, ktorý sa snaží zastavané územie obce vrátane najbližšieho okolia mimo zastavaného územia využiť tak, aby jednotlivé časti funkčne a priestorovo na seba nadväzovali a navzájom sa dopĺňali.

Návrh územného plánu obce v zásade rešpektuje vymedzenie riešeného územia a hlavné úlohy riešenia stanovené Zadaním. Požiadavky na rozvoj bývania, občianskej vybavenosti, rekreácie a športu, technického vybavenia a požiadavky z hľadiska starostlivosti o životné prostredie a zachovania pamiatok sú rešpektované v rozsahu schváleného Zadania.

ÚPN-obce rieši principiálne všetky pozemky s rodinnými domami tak, aby boli zachované a dodržané optimálne rozmery RD a vzdialenosti medzi nimi. Všetky prieluky v existujúcej zástavbe je možné zastavať.

Návrh funkčného využívania obce Nový Tekov je založený na rozdelení územia na funkčné plochy, ktoré sú navrhnuté tak, aby podporovali harmonický rozvoj obce a zabezpečovali kvalitný život pre jeho obyvateľov. Navrhnuté sú funkčné plochy pre bývanie, občiansku vybavenosť, rekreačné územia, územia verejnej technickej a dopravnej infraštruktúry a výrobné územia.

5. Vzťah k iným strategickým dokumentom

- a) Strategické dokumenty na národnej úrovni
 - Konceptia územného rozvoja Slovenska KURS 2001 (schválená uznesením vlády SR č. 1033 zo dňa 30.10.2001, jej záväzná časť vyhlásená nariadením vlády SR č. 528/2002 Z.z.) vrátane Zmien a doplnkov č. 1, schválené uznesením č. 513 z 10.8.2011.
- b) Strategické dokumenty na regionálnej úrovni
 - Územný plán regiónu Nitrianskeho samosprávneho kraja (schválený uznesením č. 113/2012 zo dňa 14.05.2012, záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením NSK č. 2/2012), Zmeny a doplnky č. 1 (schválené uznesením č. 111/2015 zo dňa 20.07.2015, záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením NSK č. 6/2015).
- c) Strategické dokumenty na lokálnej úrovni
 - Územné plány dotknutých obcí
 - Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Nový Tekov na roky 2016 – 2025
 - Prieskumy a rozbor, Zadanie a výsledky jeho prerokovania

III. OPIS PRIEBEHU PRÍPRAVY A POSUDZOVANIA

1. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania

Príprava a schvaľovanie strategického dokumentu začali prípravnými prácami a budú ukončené schválením strategického dokumentu obecným zastupiteľstvom obce Nový Tekov.

Zadanie bolo schválené uznesením Obecného zastupiteľstva obce Nový Tekov č. 80/2023/8 zo dňa 29.11.2023. Riešenie návrhu ÚPN-O a zábery v území sú v súlade s hlavnými cieľmi stanovenými pre rozvoj obce v Zadaní.

Posudzovanie vplyvu strategického dokumentu – Územný plán obce Nový Tekov zabezpečoval Okresný úrad Levice, odbor starostlivosti o životné prostredie. Posudzovanie bolo vykonané podľa zákona o posudzovaní vplyvov.

Vecný a časový postup vypracovania dokumentov:

- Oznámenie o strategickom dokumente – október 2022,
- Rozsah hodnotenia – január 2023,
- Návrh Územného plánu obce Nový Tekov – september 2024,
- Správa o hodnotení – september 2024,

- Verejné prerokovanie správy o hodnotení strategického dokumentu Územný plán obce Nový Tekov – október 2024,
- Záverečné stanovisko - november 2024.

2. Orgán kompetentný na prijatie strategického dokumentu

Obecné zastupiteľstvo obce Nový Tekov.

3. Druh prijatia, rozhodnutia

- Uznesenie obecného zastupiteľstva obce Nový Tekov o schválení Územného plánu obce Nový Tekov,
- Všeobecne záväzné nariadenie obce Nový Tekov, ktorou sa vyhlasuje záväzná časť Územného plánu obce Nový Tekov.

4. Vypracovanie správy o hodnotení

Správu o hodnotení strategického dokumentu Územný plán obce Nový Tekov vypracovala podľa zákona o posudzovaní vplyvov spoločnosť K2 ateliér, s.r.o., Dlhá 16, 949 01 Nitra, v zastúpení Ing. arch. Rastislavom Kočajdom, Ing. arch. Miroslavou Kočajdovou a Ing. Luciou Ďuračkovou v septembri 2024 (ďalej len „spracovateľ“). Rozsah hodnotenia predmetného strategického dokumentu podľa § 8 zákona o posudzovaní vplyvov určil príslušný orgán Okresný úrad Levice, odbor starostlivosti o životné prostredie listom zo dňa 11.01.2023 (číslo listu OU-LV-OSZP-2023/000607-014). V rozsahu hodnotenia bolo v bode 1. určené, že s variantným riešením sa neuvažuje. V bode 2 rozsahu hodnotenia boli určené 3 všeobecné podmienky a 30 špecifických podmienok pre vypracovanie správy o hodnotení strategického dokumentu.

Okresný úrad Levice, odbor starostlivosti o životné prostredie po predložení Správy o hodnotení strategického dokumentu Územného plánu obce Nový Tekov zaslal podľa § 10 ods. 3 zákona o posudzovaní vplyvov listom zo dňa 20.09.2024 oznámenie o jej vypracovaní dotknutým orgánom a dotknutým obciam na zaujatie stanoviska. Zároveň bola uvedená Správa o hodnotení zverejnená na webovom sídle Ministerstva životného prostredia SR <https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/uzemny-plan-obce-novy-tekov>, a na webovom sídle obstarávateľa.

Správa o hodnotení územnoplánovacej dokumentácie podľa § 9 zákona o posudzovaní vplyvov je spracovaná v nasledovnom rozsahu:

Kapitola A. Základné údaje, ktorá v časti I. Základné údaje o obstarávateľovi a v časti II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii, obsahuje všetky relevantné základné údaje o obstarávateľovi a o územnoplánovacej dokumentácii ako názov strategického dokumentu, umiestnenie predmetu dokumentácie, zoznam dotknutých obcí, dotknuté orgány, schvaľujúci orgán, vyjadrenie o vplyvoch presahujúcich štátne hranice.

Kapitola B. obsahuje údaje o priamych vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia. V časti I. Údaje o vstupoch, analyzuje podrobné informácie o poľnohospodárskej pôde s údajmi o najkvalitnejšej pôdy, BPEJ a skupín kvality pôdy. Ďalej sa uvádzajú údaje o zásobovaní pitnou vodou, návrhu riešenia potrieb pitnej vody, (vrátane bilancii návrhovej potreby pitnej vody), o stave a návrhu odkanalizovania a čistenia odpadových vôd (vrátane bilancii produkovaných odpadových vôd), odvádzania dažďových vôd a informácie o neexistencii surovínových zdrojov. Časť I. ďalej obsahuje opis stavu a návrhu zásobovania zemným plynom (vrátane výpočtu potreby plynu pre rozvojové lokality území pre bývanie), zásobovania elektrickou energiou (vrátane výpočtu potreby elektrickej energie v návrhových lokalitách a verejného osvetlenia), o nárokoch na dopravu (podľa jednotlivých druhov dopravy- štátne komunikácie, miestne komunikácie). Táto časť je kvalitne spracovaná a obsahuje výber relevantných údajov vo vhodnom rozsahu. V časti II. Údaje o výstupoch, sa analyzujú informácie o ovzduší, vodstva, povrchových a podzemných vôd, zneškodňovania komunálnych odpadov, zberu a triedenia odpadov, obecného kompostoviska

a potreby vybudovania zberného dvora, hluku z dopravy pozdĺž štátnej cesty, žiarenia, ktoré predstavuje skutočnosť, že obec sa nachádza v 1. pásme Jadrovej elektrárne Mochovce a doplňujúce údaje.

Kapitola C. Komplexná charakteristika a hodnotenie vplyvov na životné prostredie vrátane zdravia, v časti I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia uvádza vymedzenie hraníc dotknutého územia, v časti II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia analyzuje horninové prostredie, klimatické pomery, ovzdušie, vodné pomery, pôdne pomery, faunu a flóru, krajinu, chránené územia, územný systém ekologickej stability, obyvateľstvo, kultúrne a historické pamiatky, pozoruhodnosti a archeologické náleziská, paleontologické náleziská, iné zdroje znečistenia a zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov.

Časť chránené územia obsahuje informácie o prvkoch územného systému ekologickej stability. Podrobne sú popísané regionálne biocentrá, nadregionálne a regionálne biokoridory, biocentrá a biokoridory miestneho významu, interakčné prvky a genofondové lokality.

V samostatnej časti „Obyvateľstvo“ sú aktuálne demografické údaje a zhodnotenie demografického potenciálu, údaje o ekonomických aktivitách a bytovom a domovom fonde, sociálnej infraštruktúre a občianskom vybavení. Táto časť je doplnená početnými tabuľkami.

V ďalšej časti „Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov“ sa uvádza, že medzi lokálne problémy možno zaradiť imisie z dopravy, imisie z lokálnych kúrenísk, jadrovú elektráreň Mochovce, regionálnu skládku odpadov, čistiareň odpadových vôd, vodnú elektráreň na Hrone. Medzi pozitívne riešenia ochrany životného prostredia možno zaradiť spôsob nakladania s odpadmi, vybudovanie kanalizácie a rybovod.

Celá kapitola je spracovaná v primeranej podrobnosti a je relatívne vyvážená a konzistentná z hľadiska jednotlivých zložiek životného prostredia.

V časti III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti – z hľadiska hlavných cieľov posudzovania strategických dokumentov (SEA) predstavuje ťažiskovú kapitolu Správy o hodnotení. Táto časť analyzuje vplyvy na obyvateľstvo, vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny a geodynamické javy a geomorfologické pomery, vplyvy na klimatické pomery, vplyvy na ovzdušie, vplyvy na vodné pomery, vplyvy na pôdu, vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy, vplyvy na krajinu, vplyvy na chránené územia a ochranné pásma, vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská, vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality. V závere uvádza iné vplyvy a komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti, vzájomných vzťahov a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi.

V rámci hodnotenia vplyvov na obyvateľstvo sa v Správe uvádza, že hodnotený ÚPN-O s predpokladaným nárastom počtu obyvateľstva nebude mať negatívny vplyv na súčasné obyvateľstvo obce, pričom realizáciou návrhu podľa hodnoteného ÚPN-O sa vytvoria priaznivé podmienky pre obyvateľstvo.

V Správe sa uvádza, že návrh ÚPN-O nemá negatívny vplyv na kvalitu pôdy, nenavrhujú sa prevádzky, pri ktorých by mohlo dôjsť k znečisteniu pôdy. ÚPN-O navrhuje protierózne a pôdoochranné opatrenia. V ÚPN-O je navrhovaný záber poľnohospodárskej pôdy do roku 2054 o rozlohe 92,9451 ha. Chýba tu etapizácia jednotlivých záberov poľnohospodárskej pôdy v jednotlivých rozvojových lokalitách.

Časť IV. „Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie“ obsahuje rozsiahly prehľad záväzných zásad a regulatívov tvorby a ochrany životného prostredia pre zložky ako sú ochrana prírody a tvorba krajiny či vytváranie a udržiavanie ekologickej stability, vrátane plôch zelene.

V časti V. Porovnanie variantov zohľadňujúcich ciele a geografický rozmer strategického dokumentu vrátane sa porovnáva navrhovaný variant ÚPN-O s nulovým variantom.

V časti VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia sa uvádza, že samotný návrh ÚPN-O nemá priamy vplyv na životné prostredie. Územný plán vytvára predpoklady na rozvoj obce s prihliadnutím na trvalo udržateľný rozvoj a skvalitnenie životného prostredia.

V časti VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri spracovaní Správy o hodnotení sa uvádza, že ÚPN-O neprináša návrhy, ktoré by zhoršovali životné prostredie, ale prináša predpoklady na skvalitnenie jednotlivých zložiek životného prostredia.

V časti VIII. Všeobecne záverečné zhrnutie obsahuje prehľad informácií o hodnotenom strategickom dokumente. Opisuje dôvody pre obstaranie a spracovanie nového územného plánu.

V časti C.IX. až C.XI. je uvedený a podpísaný riešiteľ, zoznam doplňujúcich správ, potvrdenie správnosti a úplnosti údajov, podpis a pečiatka oprávneného zástupcu navrhovateľa.

Z hľadiska vypovedacej schopnosti Správy vo vzťahu k predmetu posudzovania a cieľom obstarávateľa, je spracovaná na dobrej úrovni. Jednotlivé kapitoly vo vnútorných väzbách a vo väzbe na ostatné časti Správy, rozsahom poskytovaných informácií, systematicky a v logickej väzbe k samotnému predmetu informujú o súčasnom stave územia a návrhoch riešenia (potrieb) navrhovaných na umiestnenie do tohto územia, vychádzajúc z obsahu návrhu Územného plánu obce Nový Tekov.

5. Posúdenie správy o hodnotení strategického dokumentu

Obstarávateľ, obec Nový Tekov, zabezpečil vypracovanie odborného posudku podľa § 13 zákona o posudzovaní vplyvov. Okresný úrad Levice, odbor starostlivosti o životné prostredie listom č. OU-LV-OSZP-2024/017802-029 dňa 08.11.2024 určil za spracovateľa odborného posudku Ing. Tibora Čierneho, zapísaného v zozname odborne spôsobilých osôb pre účely posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa § 1 vyhlášky MŽP SR č. 113/2006 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o odbornej spôsobilosti pre účel posudzovania vplyvov na životné prostredie, pod číslom 462/2010/OHPV.

Z hľadiska posúdenia úplnosti predloženej správy o hodnotení spracovateľ odborného posudku uviedol, že správa o hodnotení bola vypracovaná v súlade s hlavnými bodmi štruktúry stanovenej prílohou č. 5 zákona o posudzovaní vplyvov a jej obsah a štruktúra zodpovedá v zákone o posudzovaní vplyvov exaktne definovaným požiadavkám a určenému rozsahu hodnotenia. V rozsahu hodnotenia sa neurčilo pre hodnotenie (okrem nulového variantu) aj ďalšie variantné riešenie.

V ďalšej etape obstarávania územnoplánovacej dokumentácie sa odporúča pokračovať predloženým variantom a rešpektovať návrh opatrení uvedených v tomto záverečnom stanovisku.

Odborný posudok je spracovaný v súlade s § 13 ods. 6, 8 a 9 zákona o posudzovaní vplyvov. Cieľom predkladaného posúdenia bolo:

- vyhodnotenie úplnosti správy o hodnotení strategického dokumentu,
- vyhodnotenie stanovísk podľa § 12 zákona o posudzovaní vplyvov a verejné prerokovanie správy o hodnotení
- vyhodnotenie úplnosti zistenia kladných a záporných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie vrátane ich vzájomného pôsobenia,
- vyhodnotenie použitých metód hodnotenia a úplnosti vstupných informácií,
- vyhodnotenie variantov riešenia strategického dokumentu,
- vyhodnotenie návrhu opatrení a podmienok na vylúčenie alebo zníženie nepriaznivých vplyvov strategického dokumentu.

Súčasťou odborného posudku je návrh záverečného stanoviska podľa § 13 ods. 9 a § 14 zákona o posudzovaní vplyvov.

6. Stanoviská predložené k správe o hodnotení a ich vyhodnotenie

Okresný úrad Levice, Odbor starostlivosti o životné prostredie rozoslal Správu na zaujatie stanoviska dotknutým orgánom a dotknutým obciam (Regionálny úrad verejného zdravotníctva Levice, Nitriansky samosprávny kraj, Ministerstvo životného prostredia SR, Krajský pamiatkový úrad Nitra, Okresný úrad Levice, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Okresný úrad Levice, odbor krízového riadenia Okresný úrad Levice, odbor starostlivosti o životné prostredie, Okresný úrad Levice, pozemkový a lesný odbor, Okresný úrad Nitra, odbor starostlivosti o životné prostredie, Okresný úrad Nitra, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Okresný úrad Nitra, pozemkový a lesný odbor, Okresný úrad Nitra, odbor krízového riadenia, Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru Levice, Obec Malé Kozmálovce, Obec Veľké Kozmálovce, Obec Starý Tekov, Obec Kalná nad Hronom a Obec Veľký Ďur).

V zmysle § 12 zákona o posudzovaní vplyvov boli do termínu spracovania posudku a návrhu záverečného stanoviska doručené na Okresný úrad Levice, odbor starostlivosti o životné prostredie nasledovné písomné stanoviská:

Ministerstvo životného prostredia SR, sekcia geológie a prírodných zdrojov, odbor štátnej geologickej správy (list č. 3946/2022-5.3, 64822/2022, zo dňa 08.11.2022) v stanovisku uvádza

1. V katastrálnom území obce Nový Tekov sú evidované skládky odpadov tak, ako sú zobrazené na priloženej mape. MŽP SR odporúča uvedené skládky odpadov dostatočne zohľadniť v územnoplánovacej dokumentácii.
2. Predmetné územie spadá do nízkeho až vysokého radónového rizika, tak ako je to zobrazené na priloženej mape. Stredné až vysoké radónové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia.
3. Informácie o geotermálnej energii v predmetnom území sú k dispozícii na webovej stránke Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra – aplikácia Atlas geotermálnej energie <http://apl.geology.sk/mapportal/#/aplikacia/14>.

Podľa § 20 ods. 3 geologického zákona ministerstvo vymedzuje ako riziká stavebného využitia územia výskyt stredného až vysokého radónového rizika. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného až vysokého radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 98/2018 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.

Stanovisko odborne spôsobilej osoby – stanovisko je relevantné, pripomienky sú zapracované do podmienok v časti VI.3. tohto záverečného stanoviska.

Úrad Nitrianskeho samosprávneho kraja, odbor strategických činností (list č. CS 10581/2024, CZ 36385/2024, zo dňa 01.10.2024) v stanovisku uvádza, že Správa o hodnotení a návrh strategického dokumentu Územný plán obce Nový Tekov nesmie byť v rozpore a Územným plánom regiónu Nitrianskeho kraja schváleným uznesením č. 113/2012 z 23. riadneho zasadnutia Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja konaného dňa 14. mája 2012 a jeho záväznou časťou vyhlásenou Všeobecne záväzným nariadením NSK č. 2/2012 a ani s jeho Zmenami a doplnkami č. 1 schválenými uznesením č. 111/2015 zo 16. riadneho zasadnutia Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja konaného dňa 20. júla 2015 a ich záväznou časťou vyhlásenou Všeobecne záväzným nariadením NSK č. 6/2015.

Stanovisko odborne spôsobilej osoby – stanovisko je relevantné, pripomienka je zapracovaná do podmienok v časti VI.3. tohto záverečného stanoviska.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Leviciach (list č. RÚVZLV/1320 ODD HŽPaZ/1473/10983/2024, zo dňa 26.09.2024) v stanovisku uvádza, že súhlasí so správou o hodnotení strategického dokumentu a návrhu „Územného plánu obce Nový Tekov“. Pripomína, že vzhľadom k tomu, že cez obec vedie štátna cesta Želiezovce - Hronský Beňadik, je navrhnutá trasa obchvatu obce v západnej časti extravilánu obce, na zmiernenie vplyvu dopravy na obytnú zónu obce Nový Tekov. Obytné lokality B10, B11 navrhnuté v severozápadnej časti obce Nový Tekov sú situované smerom k navrhnutému cestnému obchvatu obce a preto je potrebné realizovať hlukovú štúdiu na základe ktorej je možné posúdiť vhodnosť situovania týchto obytných lokalít z hľadiska vplyvu dopravy.

Stanovisko odborne spôsobilej osoby – stanovisko je relevantné, pripomienka je zapracovaná do podmienok v časti VI.3. tohto záverečného stanoviska.

Okresný úrad Nitra, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja (list č. OU-NR-OSŽP2-2024/045660, zo dňa 23.09.2024) v stanovisku uvádza, že z hľadiska prevencie závažných priemyselných havárií a obmedzovania ich následkov na zdravie ľudí, životné prostredie a majetok nemá pripomienky k predloženej správe o hodnotení a k návrhu strategického dokumentu – Územný plán obce Nový Tekov.

Stanovisko odborne spôsobilej osoby – stanovisko je bez pripomienok.

Okresný úrad Nitra, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja (list č. OU-NR-OSŽP2-2024/045610, zo dňa 08.10.2024) v stanovisku uvádza, že úrad ako dotknutý orgán nemá žiadne pripomienky k predloženému návrhu strategického dokumentu a k správe o hodnotení strategického dokumentu podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Stanovisko odborne spôsobilej osoby – stanovisko je bez pripomienok.

Okresný úrad Nitra, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií (list č. OU-NR-OCDPK-2024/046377-002, zo dňa 27.09.2024) v stanovisku oznamuje, že k predloženému oznámeniu nemá pripomienky. Zároveň upozorňuje na potrebu zosúladiť uvedený strategický dokument s odsúhlaseným územným plánom VÚC Nitrianskeho kraja, vrátane všetkých jeho zmien a doplnkov.

Stanovisko odborne spôsobilej osoby – stanovisko je bez pripomienok. K upozorneniu je potrebné uviesť, že strategický dokument je v súlade s ÚPN VÚC Nitriansky kraj.

Okresný úrad Levice, odbor krízového riadenia (list č. OU-LV-OKR-2024/001932-053, zo dňa 01.10.2024) v stanovisku uvádza, že z hľadiska civilnej ochrany obyvateľstva má pripomienky a žiada dodržiavať požiadavky civilnej ochrany v súlade so zákonom č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov, v zmysle vyhlášky MV SR č. 388/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany, vyhlášky MV SR č. 328/2012 Z.z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o evakuácii, vyhlášky MV SR č. 533/2006 Z.z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok v znení neskorších predpisov, vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebno-technických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany v znení vyhlášky MV SR č. 399/2012 Z.z. a zákona č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov.

Stanovisko odborne spôsobilej osoby – stanovisko je relevantné, pripomienka je zapracovaná do podmienok v časti VI.3. tohto záverečného stanoviska.

Okresný úrad Levice, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií (list č. OU-LV-OCDPK-2024/08884-007, zo dňa 27.09.2024) v záväznom stanovisku uvádza, že nemá námietky k správe o hodnotení strategického dokumentu a k návrhu strategického dokumentu za dodržania nasledovných podmienok:

- 1) Pri návrhu strategického dokumentu „Územný plán obce Nový Tekov“ žiada dodržať podmienky územného plánu VÚC pre Nitriansky kraj.
- 2) Pri realizácii predložených zámerov treba dodržať zákon č. 135/1961 Zb. v znení neskorších predpisov v nadväznosti na vyhlášku č. 35/1984 Zb., ako i príslušné STN.
- 3) Pri zásahu do cesty III/1626 je potrebné postupovať v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov.
- 4) V zmysle § 3 ods. 5 cestného zákona, cestným správnym orgánom pre cesty I. triedy je okresný úrad v sídle kraja, t.j. Okresný úrad Nitra, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií.
- 5) V zmysle § 3 ods. 2 cestného zákona, miestnu štátnu správu vo veciach miestnych ciest a účelových ciest vykonávajú obce, ako prenesený výkon štátnej správy.
- 6) Okresný úrad Levice, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, netrvá na tom aby predložený strategický dokument bol posudzovaný podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Stanovisko odborne spôsobilej osoby – stanovisko pod bodmi 1) až 5) je relevantné, pripomienky budú zapracované do podmienok v časti VI.3. tohto záverečného stanoviska.. K bodu č. 6) je nutné uviesť, že týmto postupom sa predložený strategický dokument už posudzuje podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a preto je pripomienka nerelevantná.

Verejné prerokovanie Správy o hodnotení

Obstarávateľ podľa § 11 ods. 3 zákona o posudzovaní vplyvov zabezpečil verejné prerokovanie Správy o hodnotení. Termín a miesto verejného prerokovania oznámil viac ako 10 dní pred jeho konaním.

Verejné prerokovanie sa uskutočnilo dňa 10.10.2024 na Obecnom úrade Nový Tekov, a to o 9,00 hod. pre organizácie a zástupcov dotknutých orgánov štátnej správy a o 17,00 hod. pre občanov a verejnosť. Priebeh verejného prerokovania bol zaznamenaný záznamom z prerokovania správy o hodnotení. Súčasťou záznamu sú prezenčné listiny. Na základe záznamu z verejného prerokovania, verejného prerokovania sa zúčastnili spracovatelia Správy o hodnotení strategického dokumentu „Územný plán obce Nový Tekov“ a návrhu územného plánu zástupcovia spracovateľa dokumentácie a to za K2 ateliér s.r.o., Ing. arch. Rastislav Kočajda, Ing. Lucia Ďuračková, zástupkyňa obstarávateľa Ing. arch. Gertrúda Čuboňová, zástupca obce Nový Tekov Ing. Ladislav Kompan, zástupcovia OÚ Levice Mgr. Lucia Göbő a Romana Hanusová, zástupcovia RÚPÚPV Nitra Dana Ivaničová a Ján Sekereš a 5 obyvatelia obce Nový Tekov. Na prerokovaní Správy o hodnotení spracovateľ oboznámil prítomných o spracovanej Správe o hodnotení Územného plánu obce Nový Tekov. Spracovateľ uviedol, že cieľom dokumentu je komplexné riešenie priestorového usporiadania a funkčného využitia územia obce a návrh časovej koordinácie činností ovplyvňujúcich životné prostredie.

Na základe záznamu, na verejnom prerokovaní neboli vznesené žiadne pripomienky na Správu o hodnotení. Stanoviská ku Správe o hodnotení strategického dokumentu neprišli žiadne.

Stanovisko odborne spôsobilej osoby – Na základe skutočnosti, že sa verejného prerokovania zúčastnili obyvatelia obce a zástupcovia spracovateľa, obstarávateľa, obce, dotknutých

orgánov štátnej správy a nikto nevzniesol žiadne pripomienky odborne spôsobilá osoba berie na vedomie danú skutočnosť.

IV. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

Pre hodnotený strategický dokument – územnoplánovaciu dokumentáciu Územný plán obce Nový Tekov sa sledovali jednotlivé zložky životného prostredia, ktoré by mohli byť ovplyvnené charakterom riešenia hodnotených plôch v oblasti rozvoja bývania, občianskeho a technického vybavenia, obchodu a služieb, rekreácie, poľnohospodárskej výroby a priemyselnej výroby.

Vplyvy na obyvateľstvo

V roku 2021 mala obec Nový Tekov 897 obyvateľov, z čoho bolo 446 žien a 451 mužov. Vývoj počtu obyvateľov od roku 2002 je stabilizovaný, od roku 2011 je zaznamenaný iba jeho nárast. V produktívnom veku v roku 2021 bolo 606 obyvateľov, čo predstavuje 67,56 %.

Návrh územného plánu je koncipovaný tak, aby vznikli podmienky pre rast počtu obyvateľstva (demografická skladba je progresívna a stúpajúca). Návrh územného plánu počíta s nárastom obyvateľstva o cca 1880 obyvateľov za 30 rokov, čo korešponduje s vybudovaním približne 750 bytových jednotiek. Uvedené hodnoty sú maximálne možné za uvedené obdobie. V návrhu sa počíta predovšetkým s bývaním v rodinných domoch, jedna lokalita je vyčlenená na bývanie v bytových domoch.

Je možné, že rozvoj obce nebude prebiehať takým rýchlym tempom, čo by znamenalo len predĺženie časového obdobia rozvoja obce v daných rozvojových oblastiach. Súčasná rezerva v rámci zastavaného územia je pre cca 20 rodinných domov na voľných disponibilných pozemkoch bez budovania nových komunikácií, čo je s dlhodobého hľadiska nepostačujúce, preto sa plánujú vybudovať nové komunikácie a vznikajú nové rozvojové plochy ako návrh. Nové lokality sa plánujú v obytných územiach B01 – B15.

Aj keď zvyšovanie počtu obyvateľov je za posledných 10 rokov málo výrazný, je možné za predpokladu vytvorenia vhodných podmienok očakávať vyšší nárast. Dôvodom je celkový nárast obyvateľstva na Slovensku ako aj čoraz väčší záujem mladých ľudí bývania na vidieku. Ak by došlo k rozvoju podnikateľských aktivít, viac sa zviditeľnili miestne atraktivity, zamerala by sa pozornosť na celkovú rekonštrukciu a obnovu dediny – dobudovanie kanalizácie, rekonštrukcia líniových stavieb (chodníky, cesty, úprava rigolov a pod.), rekonštrukcia obecných objektov, vytvorenie rekreačných zón pri vodných tokoch a plochách, zlepšenie prepojenia s obcou Starý Tekov, napr. vybudovaním cyklochodníkov, nárast obyvateľstva by bol citelný.

Hlavnými funkciami sídla sú funkcie obytná, doplnkovou obslužná výrobná, rozvojovou funkciou funkcia rekreačná a športová. Na základe uvedených skutočností v územnom pláne je potrebné vytvoriť predpoklady aj pre pokrytie potrieb rozvoja bývania prejavujúceho sa aj rastom počtu obyvateľov, založenom na prirodzenom prírastku, aj na migrácii do sídla. Týmto základnými predpokladmi sú vymedzenie dostatku plôch pre bytovú výstavbu, rozvoj občianskej a technickej infraštruktúry obce a opatrenia na skvalitnenie životného prostredia.

Návrh územného plánu obce Nový Tekov neobsahuje také riešenia, ktoré by niesli riziká ohrozenia zdravotného stavu obyvateľstva, ktoré by mali negatívne sociálno-ekonomické dopady alebo by významne narušovali pohodu a kvalitu života, resp. stav životného prostredia. Obsahuje riešenia, ktorými sa skvalitnia ekonomické, sociálne a zdravotné podmienky pre dotknuté obyvateľstvo.

Hodnotiac vplyvy zámerov návrhu územného plánu na obyvateľstvo a jeho zdravie ako celku, môžeme ich zaradiť medzi vplyvy priame i nepriame, kumulatívne, dlhodobé i trvalé.

Prechodné krátkodobé zhoršenie životných podmienok obyvateľov vo vzťahu k návrhu územného plánu môže nastať pri stavebnej činnosti zvýšením hlučnosti, prašnosti, zvýšením

produkcie odpadov (predovšetkým stavebných odpadov). Z dlhodobého hľadiska krátkodobé zhoršenie životných podmienok neznamena zvýšené riziko na obyvateľstvo.

Uvedené zámery návrhu územného plánu obce Nový Tekov potenciálne zvýšia možnosti zamestnanosti domáceho obyvateľstva, skvalitnia sociálne a demografické pomery, s vplyvom na úroveň verejného zdravia.

Vplyv na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy, geomorfologické pomery

V zmysle geomorfologického členenia (Atlas krajiny Slovenskej republiky 2002) patrí väčšia časť k.ú. obce do Alpsko-himalájskej sústavy, jej podsústavy Panónskej panvy, jej provincie Západopanónskej panvy, jej subprovincie Malej Dunajskej kotliny, jej oblasti Podunajskej nížiny, jej celku Podunajská pahorkatina. Do spomínaného územia zasahuje podcelok Hronská pahorkatina svojimi časťami Hronská tabuľa a Bešianska pahorkatina a podcelok Hronská niva. Zo severu na územie obce Nový Tekov zasahujú Štiavnické vrchy (svojim podcelkom Kozmálovské vršky) patriace do oblasti Slovenského stredohoria, subprovincie Vnútrotných Západných Karpát, provincie Západných Karpát, podsústavy Karpát, Alpsko-himalájskej sústavy. Najčastejšie sa rezba reliéfu vyjadruje pomocou relatívnej výškovej (vertikálnej) členitosti. Relatívna výšková členitosť reliéfu sa najčastejšie určuje na základe siete kruhov s polomerom 2 km, na ktorých sa sleduje rozdiel medzi najnižším a najvyšším bodom. Na základe takto zostrojenej mapy bolo vyčlenených na Slovensku 7 typov reliéfu, z ktorých na územie obce Nový Tekov zasahujú len 2. Roviny sú najrozšírenejšie územia Slovenska a zaberajú 22,5% rozlohy štátu. Predstavujú rovinaté a mierne zvlnené územia, kde výškový rozdiel medzi najnižším a najvyšším bodom na ploche kruhu s polomerom 2 km neprevyšuje 30 m. Pahorkatiny majú reliéf so širokými chrbtami, úvalinami a úvalinovými dolinami. Vznikli predovšetkým na slabo spevnených a menej odolných horninách na styku pohorí a nížin a v kotlinách. V morfoštruktúrach rozlišuje hlavné typy erózo-denudačného reliéfu a vybrané typy reliéfu. Najvýraznejšou exogénnou silou, modelujúcou k.ú., sú tečúce toky. Činnosť riek spočíva v erózii, transporte a sedimentácii. Striedavým zanášaním a prehĺbovaním dno dolín vznikli v štvrtohorách pozdĺž riek stupne terás. Najnižší a zároveň najmladší stupeň (holocénny), v ktorom rieky tečú, sa nazýva riečna niva. Riečne nivy vznikli rozširovaním, bočnou eróziou a akumuláciou riečnych sedimentov.

Katastrálne územie Nového Tekova spadá do štruktúrno-geologického pásma neogénne kotliny, ktoré začali vznikať už v paleogénne pri vrásnení flyšu, ale predovšetkým v neogéne. Vtedy vznikali hlboké zlomy, pozdĺž ktorých sa Vnútrotné Karpaty lámali na kryhy, ktoré sa v severnej časti prevažne dvíhali a v južnej prevažne klesali. Takto vznikli na juhu veľké kotliny Panónskej panvy. Medzi dvíhajúcimi sa kryhami karpatských pohorí sa diferencovali menšie vnútrokarpatské kotliny, ktoré boli spočiatku zaliate morom, potom sa vysladzovali na jazerá. V nich sa ukladali morské a jazerné sedimenty: štrky, piesky, íly a tufity. Podľa hĺbky sedimentačnej depresie a dĺžky ukladania majú tieto sedimenty rozličnú hrúbku, v k.ú. obce však priamo na povrch nevystupujú. Podložie neogénnych sedimentov je tvorené mezozoickými karbonátovými a granitoidnými horninami kryštalinika v rôznej hrúbke. V nadloží sedimentov terciéru sa na celom území nachádzajú kvartérne sedimenty. Územie obce je pokryté fluviálnymi, eolickými a deluviálnymi sedimentmi. Fluviálne sedimenty naniesli rieky na miestach, kde mali menšiu transportačnú silu. Z eolických sedimentov sa na území vyskytujú: spraše a sprašové hliny. Spraše majú obvykle rovnomerné zloženie, nie sú vrstevnaté. Sprašové hliny sú soliflukciou alebo roncom premiestnené spraše. Deluviálne sedimenty vznikli premiestňovaním zvetralín po svahoch.

V územnom pláne nie sú navrhované zásahy, ktoré by zásadne ovplyvňovali horninové prostredie. V katastrálnych územiach nie sú evidované ložiská nerastných surovín, ani nie sú predmetom návrhu územného plánu. V návrhu ÚPN sa nenavrhujú ťažby nerastných surovín.

Realizácia stavieb a činností podľa návrhu územného plánu obce Nový Tekov nebude mať významný negatívny vplyv na horninové prostredie, geodynamické javy a geomorfologické pomery.

Vplyvy na horninové prostredie sa predpokladajú v etape výstavby plánovaných objektov v dôsledku odstránenia nadložných vrstiev a obnaženia horninového základu; zásahy nebudú siahať nadmerne do hĺbky a nebudú podstatne narúšať základovú horninu.

Vplyv na klimatické pomery

V správe o hodnotení ÚPN obce Nový Tekov nie sú identifikovateľné žiadne zásadné vplyvy na klimatické pomery riešeného ani širšieho riešeného územia. Riešené územie spadá do teplej klimatickej oblasti ktorá má ročne viac ako 50 letných dní (maximálna teplota 25°C a vyššia). Zaberá nížinné časti Slovenska, odkiaľ vybieha pozdĺž riek do dolín a nižšie položených kotlín. Vystupuje do nadmorskej výšky 400 m.n.m. Na k.ú. zasahujú dva okrsky: okrskok teplý, suchý, s miernou zimou a okrskok teplý, mierne suchý, s miernou zimou. Pre celé územie je charakteristická nížinná klíma s dlhým až veľmi dlhým, teplým a suchým letom, mierne teplou, suchou až veľmi suchou zimou s malou početnosťou dní so snehovou pokrývkou (40 dní). Priemerné mesačné teploty sa pohybujú počas roka od -3°C v januári do 19,5°C v júli. Priemerná ročná teplota územia dosahuje hodnotu 9 až 9,5°C. Oblasť je zrážkovo deficitná pričom priemerný ročný úhrn zrážok sa pohybuje od 550 do 600 mm, kde 300 – 330 mm spadne vo vegetačnom období. Za príčinu nedostatku atmosferických zrážok možno považovať fakt, že Podunajská nížina leží v zrážkovom tieni Malých Karpát a predhoria Álp. V oblasti prevládajú severozápadné vetry. Táto oblasť patrí medzi najveternejšie. V ročnom chode sú najveternejšími mesiacmi február a marec, kým najmenej veterný býva september. Priemerná rýchlosť vetra dosahuje 4 m.s⁻¹, zastúpenie bezvetria je 33%. Oblačnosť vyjadruje percento pokrytia oblohy oblakmi. Najväčšia oblačnosť býva v lete popoludní a v zime ráno a dopoludnia. Najoblačnejší býva december a najmenej oblačný august alebo september.

Vzhľadom na prevažujúce dopĺňanie bytovej zástavby v predloženom územnom pláne obce, bolo by vhodné doplniť informáciu, že i miera zastavanosti územia a odvedenia zrážkových vôd má nemalý vplyv na mikroklimatické podmienky územia, čo by sa malo premietnuť do zásad tvorby zelene a preferovania realizácie priepustných/polopriepustných povrchov.

Územný plán obce Nový Tekov rieši návrhy a opatrenia, ktoré zmierňujú nepriaznivé dôsledky zmeny klímy. Územný plán nenavrhuje plošné odlesnenie zalesnených pozemkov ani iný nadmerný úbytok zelene. Podľa územného systému ekologickej stability navrhuje výsadbu zelene líniových aj plošných početných interakčných prvkov, biocentier a biokoridorov, ktoré pozitívne ovplyvnia veterné vplyvy, prispievajú k zadržaniu vody v krajine, majú protierózne účinky, zlepšia celkovú mikroklimu v obci a zároveň dotvoria krajinu aj z estetického hľadiska.

V rámci Návrhu ÚPN obce Nový Tekov sú zapracované ekostabilizačné opatrenia vyplývajúce zo Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy. V rámci realizácie rozvojových lokalít je potrebné vytvárať podmienky na ich realizáciu. V zásadách a regulatívoch ÚPN-O stanoviť minimálne percentuálne výmery zastavaných plôch pozemkov, na ktorých musí byť aplikovaná zeleň (výsadba stromov a kríkov). Povaha realizácie stavieb a činností podľa návrhu územného plánu obce nevyvolá zmeny v klimatických pomeroch obce a jej okolí.

Vplyvy na ovzdušie

Do obce Nový Tekov zasahuje JE Mochovce, kde sa nachádza veľký a stredné zdroje znečisťovania ovzdušia. Vplyv JE na znečistenie ovzdušia je v porovnaní s inými zdrojmi znečistenia ovzdušia v oblasti zanedbateľný.

Líniovým zdrojom znečistenia ovzdušia z automobilovej dopravy sú komunikácie – cesta I. triedy I/ 76 prechádzajúca centrálnou časťou katastra obce. Na tomto úseku v čase zvýšenej dopravnej záťaže prichádza k zvýšeniu prašnosti a tiež emisií z dopravných prostriedkov. Územie tejto časti Nitrianskeho kraja v tejto oblasti patrí z hľadiska čistoty ovzdušia k stredne

zaťaženým oblastiam ale nevyžaduje v tomto smere osobitnú ochranu. Vzhľadom ku všeobecne priaznivým klimatickým a mikroklimatickým pomerom, je územím veľmi dobre prevetrávaným, v dôsledku čoho dochádza k pomerne rýchlemu a účinnému rozptylu emitovaných znečisťujúcich látok

Územný plán nenavrhuje prevádzky a činnosti, ktoré by potenciálne významne ovplyvňovali kvalitu ovzdušia. Krátkodobé vplyvy na ovzdušie plošne obmedzené môžu spôsobiť stavebné práce v bezprostrednom okolí stavby formou zvýšenej prašnosti a polutantov z pohybu dopravných a stavebných mechanizmov a úpravy povrchu v kontakte s pôdou, prípadne horninovým podložím. Vplyvy budú sekundárne, krátkodobé, resp. dočasné. Novo navrhovaná výstavba a rekonštrukcia budov budú realizované už v súlade so sprísnenými tepelnotechnickými normami, verejné budovy a obytné budovy v nízkoenergetickom, neskôr pasívnom štandarde, a budú vo väčšej miere využívať obnoviteľné zdroje energie, čo všetko prispeje k zníženiu množstva emisií z lokálnych tepelných zdrojov. Novonavrhované lokality určené na bývanie nebudú zaťažené emisiami z dopravy.

Vplyvy na vodné pomery

Územie katastra Nového Tekova je odvodňované riekou Hron a jeho pravostrannými prítokmi: Malokozmálovský potok, Ulička, Šándorhalmský kanál. Hron je rieka so snehovo-dažďovým režimom odtoku s najvyšším vodným stavom v marci až máji a naopak s najnižším vodným stavom v októbri až novembri. Špecifický odtok z tohto územia je $13 \text{ l.s}^{-1} \text{ km}^2$, koeficient odtoku je 40% až 60%. Hron spolu so svojimi prítokmi vytvára perovitú riečnu sieť. Vytvára podobný, ale kratší oblúk ako Váh. Pramení pod Kráľovou hoľou z južnej strany. Do Dunaja sa vlieva pri Štúrove. Prerezáva najmä sopečné Slovenské Stredohorie, kde si od konca neogénu nestačil vytvoriť rozvinutú sieť prítokov. Dĺžka toku Hrona je 298 km, plocha povodia je $5\,454 \text{ km}^2$ a dlhodobý priemerný prietok v Novej Bani je $49,5 \text{ m}^3/\text{s}$. Malokozmálovský potok je pravostranným prítokom Hrona, prameniácom v katastri obce Malé Kozmálovce a vlievajúcim sa do Hrona na území obce Nový Tekov. Ulička a Šándorhalmský kanál sú pravostrannými prítokmi Hrona, prameniáciami v katastrálnom území Nového Tekova a vlievajúcimi sa do Hrona južne od Nového Tekova v katastri obce Kalná nad Hronom. Podzemné vody sú viazané predovšetkým na štrky a piesky riečnych nív, terás a náplavových kužeľov. Veľké množstvo zásob podzemnej vody v týchto sedimentoch podmieňuje ich dobrá priepustnosť, značný rozsah a mocnosť.

Navrhuje sa zvýšiť podiel nelesnej drevinovej vegetácie, dosadbou prvku ÚSES, najmä pozdĺž

vodných tokov, kanálov a ciest (trvalé trávne porasty a dreviny majú z hľadiska odolnosti proti eróznym účinkom najlepšiu ochrannú funkciu a tiež vytvárajú podmienky pre vsakovanie vody do pôdy). Výsadba bude tvoriť plochy vhodné na náhradné výsadby.

Všeobecne vplyvy na vodné toky úpravami a výstavbou protipovodňových hrádzí, rešpektovaním máp povodňového ohrozenia a mapy povodňového rizika budú priame i nepriame, dlhodobé až trvalé.

V obci je vybudovaný verejný vodovod s pokrytím všetkých uličných radov domovej zástavby. Verejný vodovod v obci prevádzkuje Západoslovenská vodárenská spoločnosť, odštepný závod Levice. Verejný vodovod v obci Nový Tekov je zásobovaný pitnou vodou zo skupinového vodovodu Levice z vodojemu Cigánka. Do katastra obce zasahuje ochranné pásmo I., II., III. stupňa vodných zdrojov. V návrhu je riešené zásobovanie vodou aj na nových rozvojových plochách. Navrhovaná vodovodná sieť bude napojená na existujúci vodovod a bude zokruhovaná pre vyrovnanosť vstupného tlaku. Meranie spotreby vody pre jednotlivé objekty bude na prípojkách vo vodomerných šachtách, ktoré budú vybudované podľa požiadavky prevádzkovateľa verejného vodovodu.

Vo vyšších stupňoch PD je potrebné na základe hydrotechnických výpočtov preukázať, že aj po napojení rozvojových lokalít, bude existujúca vodovodná sieť tlakovo a kapacitne vyhovovať na zvýšený odber pitnej vody. Následne bude možné zásobovať rozvojové lokality pitnou

vodou len v rámci tlakových a kapacitných možností.

Obec je napojená na kanalizačnú sieť s vyústením do ČOV v k.ú. Marušová v obci Nový Tekov. ČOV má kapacitu 1000EO, plánuje sa rozšírenie na 1400EO. Na kanalizáciu je pripojených viac ako 80 % domového fondu (265 domov). Septik alebo žumpu má 20 domov (cca 6 %). Bez kanalizácie je 28 domov (čo predstavuje takmer 9 %) z celkového počtu 319 domov. V návrhu sa uvažuje s rozšírením kapacity ČOV ako aj s vybudovaním odkaliska.

S budovaním oddelenej dažďovej kanalizácie sa v nových rozvojových plochách ani v miestnych častiach s navrhovanou splaškovou kanalizáciou neuvažuje. Väčšina dažďových vôd by sa mala zachytávať na súkromných pozemkoch a prípadne využívať na polievanie. Voda zadržaná v území prispieje k zachovaniu potrebnej vlhkosti, nevyhnutnej pre rast sídelnej vegetácie. Za týmto účelom by mal byť stanovený záväzný regulatív minimálneho podielu nespevnených plôch. Odvod dažďovej vody z komunikácií sa navrhuje prostredníctvom vsakovacích jám na okrajoch komunikácií. V prípade potreby zriaďovania väčších spevnených plôch (napr. odstavných a manipulačných plôch) by sa mali preferovať priepustné povrchy vytvorené zo zatrávňovacích tvárnic alebo zámkovej dlažby. Vody z povrchového odtoku z nezastavaných plôch sa budú odvádzať povrchovými rigolmi do vodných tokov. Technické riešenie dažďových rigolov, ako aj výpočet dimenzie a množstva dažďových vôd, bude predmetom riešenia v podrobnejšej dokumentácii.

Dažďové vody zo striech objektov a pridružených spevnených plôch sa požaduje odvádzať v rámci vlastného pozemku, prostredníctvom zberných nádrží v kombinácii so vsakovacím zariadením. V prípade odvádzania dažďových vôd cez vsakovacie zariadenia do podzemných vôd, je potrebné zrealizovať hydrogeologický prieskum, ktorý musí potvrdiť schopnosť vsakovania do podlažia. Pred vsakovacie zariadenia odporúčame osadiť zberné dažďové nádrže s využitím vôd na závlahy. Novonavrhované komunikácie požadujeme odvodniť do vsaku. Prípadný alternatívny spôsob odvodnenia komunikácii bude potrebné posúdiť a odsúhlasiť správcom príslušného vodného toku.

Navrhuje sa aby pri odvádzaní zrážkových vôd z rozsiahlejších parkovacích plôch boli osadené odlučovače ropných látok na vyústení vyčistených zrážkových vôd dosahovali hodnotu NEL do 0,1 mg/l.

Vplyv na vodné pomery bude mať predovšetkým realizácia vodozádržných opatrení (vsakovacie studne, zberné nádrže na vodu a pod.) a dobudovanie verejného vodovodu a verejnej kanalizácie v rozvojových lokalitách vrátane rozšírenia kapacity ČOV.

Vplyvy na pôdu

Celková výmera katastrálnych území (k.ú. Nový Tekov a k.ú. Marušová) je 2970,0709 ha. Táto plocha sa delí na poľnohospodársku pôdu (2254,0032 ha) – 76 % a nepoľnohospodársku pôdu (716,0677 ha). Orná pôda a zaberá z celkovej plochy územia 69 %, druhým typom najviac zastúpených pozemkov sú lesné pozemky s 15 % a naopak najmenšie zastúpenie majú vodná plocha a vinice s cca 1 %. Za najkvalitnejšie poľnohospodárske pôdy v katastri obce Nový Tekov a podľa BPEJ sa považujú: 0018003, 0018033, 0039002, 0106002, 0118003, 0126012, 0139002, 0144002. Najviac zastúpeným pôdnym typom v rámci k.ú. Nový Tekov a k.ú. Marušová sú podľa mapovania kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ) jednoznačne hnedozeme, potom černozeme, menej zastúpené sukambizeme a fluziveme a najmenej zastúpené sú regozeme a čiernice.

ÚPN-O predpokladá návrh rozvojových zámerov obce. Z navrhovanej výmery predstavuje záber poľnohospodárskeho pôdneho fondu plochu 92,9451 ha (z toho 25,24 ha v zastavanom území). Záber poľnohospodárskej pôdy bude uskutočňovaný postupne po jednotlivých lokalitách a po jednotlivých etapách určených v rozhodnutí príslušného orgánu ochrany poľnohospodárskej pôdy. V zmysle zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy bude investorom vykonaná skrývka humusového horizontu poľnohospodárskych pôd, odnímaných natrvalo a zabezpečené jej hospodárne a účelné využitie na základe bilancie skrývky humusového horizontu.

Tieto zábery poľnohospodárskej pôdy je potrebné považovať za negatívny vplyv navrhovanej činnosti na životné prostredie a zdravie obyvateľstva. V zmysle § 12 ods. 2 písm. l) zákona č. 220/2004 Z.z. okresný úrad rozhodne o výške odvodu za trvalé odňatie poľnohospodárskej pôdy podľa Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z.z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy.

Lesy v súčasnosti zaberajú 15 % z celkovej plochy riešeného územia. Lesné pozemky sú radené medzi pozemky nepoľnohospodárskej pôdy. Lesné pozemky tvoria až 60 % z celkovej plochy nepoľnohospodárskej pôdy. K záberu lesných pozemkov sa navrhuje iba v lokalite určenej na rozšírenie príslušného športového areálu a na ploche v blízkosti rybníka. Plošným výrubom lesných pozemkov sa neuvažuje.

Návrh územného plánu prezentuje opatrenia na zamedzenie a minimalizáciu pôdnej erózie, najmä v súvislosti s hospodárením s povrchovými vodami. Nepredpokladá sa v súvislosti s návrhmi územného plánu kontaminácia pôd, ohrozenie čistoty alebo kvality pôd.

Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

Územie obce Nový Tekov sa zaraďuje do fyto geografickej oblasti panónskej flóry, do obvodu eupanónskej xerothermnej flóry. Podľa fyto geografického členenia je možné k.ú. Nového Tekova zaradiť do dubovej zóny, do jej nížinnej podzóny a do jej pahorkatinnej oblasti. Potenciálna prirodzená vegetácia je výrazom súčasného ekologického potenciálu krajiny. Zobrazuje prirodzené rastlinstvo, ktoré by sa v budúcnosti postupne vytvorilo, keby človek prestal vegetačný kryt svojou činnosťou ovplyvňovať. Vrbovo-topoľové lesy v záplavových územiach veľkých riek sa vyznačujú výrazne odlišeným stromovým poschodím od krovinatého. V hornom poschodí sa vyskytujú takmer všetky druhy tzv. mäkkých lužných drevín, z ktorých najtypickejšie sú vrbica biela, topoľ biely. Z kríkov je najčastejší svíb krvavý a baza čierna. V bylinnom podraste sa nachádzajú vlhkomilné druhy, pričom dominujú druhy rýchlo sa šíriace: žihľava dvojdomá, ostružina ožina. Jaseňovo-brestovo-dubové lesy v povodiach veľkých riek sa na rozdiel od predchádzajúcich viažu na vyššie a relatívne suchšie polohy nív a nízkych terás, mimo dosahu pravidelných záplav. V stromovom poschodí sú hlavnými drevinami jaseň úzkolistý, bresty a dub letný. Bylinné poschodie má pestré zloženie: cesnačka lekárska, brečtan popínavý, pľúcnik lekárske. Dubovo-hrabové lesy podmieňujú piesočnaté a štrkovité treťohorné a štvrtohorné terasy, pokryté sprašovými hlinami alebo náplavové kužele. V stromovom poschodí dominuje dub letný a hrab obyčajný. Dubové a cerovo-dubové lesy sa vyvíjajú na černozeiach. Prevládajú tu dub sivozelený, dub jadranský, častý je dub cerový. Vegetácia vyskytujúca sa v súčasnosti v posudzovanom území je na podstatnej ploche odlišná od pôvodnej vegetácie. Vegetácia blízka prirodzenej sa nachádza na nive rieky Hron. Značné plochy územia zaberajú agroceózy, brehové porasty vodných tokov, medze a opustené plochy sukcesne zarastajúce. Vnútrokarpatské zníženie (vrátane Podunajskej pahorkatiny) v rámci zoogeografického členenia patria do panónskej oblasti. Študované územie spadá do juhoslovenského obvodu, dunajského okrsku. Tieto oblasti sú charakteristické teplomilnými druhmi, ktoré sa sem rozšírili predovšetkým z refúgií mediteránnej a pontickej oblasti. Na spomínanom území je možné identifikovať druhy štyroch základných živočíšnych spoločenstiev.

Živočíšne druhy spoločenstva lesov sa vyvíjali v krajine počas dlhého obdobia. Niektoré sú s ním bytostne späté – nachádzajú v lese potravu a úkryt (zajac), iné tam vyhľadávajú iba úkryt pred nepriateľom. Živočíchy sa rôznym spôsobom prispôbili životu v lese. Medzi charakteristické druhy stavovcov listnatého lesa patria jašterica zelená, drozd čierny. V pôde a na jej povrchu žijú predovšetkým dážďovka zemná, slimák obyčajný. V teplejších listnatých lesoch je na stromoch veľa chrobákov: chrúst obyčajný alebo roháč veľký. Živočíšne spoločenstvo poľí a lúk reprezentujú najmä druhy, ktoré pôvodne obývali stepi. Oproti pôvodnému prostrediu však dochádza k striedaniu kultúr a silným zásahom človeka. Je to predovšetkým chemizácia poľnohospodárskej výroby, vyrušovanie, ohrozovanie a priame

mechanické ničenie živočíchov pri poľnohospodárskych prácach. Živočíchy sú prispôsobené prostrediu svojou prevažne sivohnedou farbou: jarabica poľná, prepelica poľná, bažant poľný. Ďalej sa často vyskytuje zajac poľný. Z hlodavcov je typickým chrček roľný. U bezstavovcov sa spoločenstvo vyznačuje veľkým bohatstvom druhov. Prevládajúcimi sú skupiny červov, mäkkýšov, suchozemských kôrovcov pavúkov a hmyzu. Živočíšne spoločenstvo vôd, močiarov a brehov predstavuje veľa druhov, ktoré buď celý svoj život a ontologický vývoj prežívajú vo vode (ryby, žaby) alebo opúšťajú vodné prostredie len v dospelosti (mlok) a veľa ďalších využíva vodné prostredie a jeho okolie na získavanie potravy, hniezdenie (kačice, volavky). Živočíšne spoločenstvo ľudských sídlisk predstavuje skupinu živočíchov, ktoré pôvodne žili v iných podmienkach a prispôbili sa človeku, jeho zariadeniam a aktivitám. Je možné ich zaradiť do troch základných skupín: živočíchy, ktoré u človeka a v jeho hospodárstve hľadajú predovšetkým potravu (myš domová, potkan obyčajný), živočíchy, ktoré vyhľadávajú ľudské obydli a hospodárske budovy predovšetkým ako hniezdiská (lastovička obyčajná, bocian biely) a živočíchy, ktoré sa špeciálne neviažu ani na výživu a ani na hniezdenie, ale vyskytujú sa v budovách a okolí (užovka obyčajná, jež obyčajný).

Realizácia činností a stavieb podľa ÚPN nebude mať negatívne vplyvy na pôdy, až na čiastočné úbytky pôdneho fondu. Výstavba rodinných domov, bytov a rozširovanie objektov občianskej vybavenosti sa dotknú pôdy v rámci súčasného zastavaného územia, aj mimo neho. Na plochách, vytypovaných návrhom územného plánu pre umiestnenie výstavby rodinných domov a bytových domov a ďalších stavieb dôjde logicky k zmene a k strate pôvodných biotopov živočíchov a rastlín.

Poľnohospodárska pôda mimo zastavaného územia bude zasiahnutá trvalými úbytkami predovšetkým realizáciou zástavby rodinných domov v nových lokalitách rozšírením pôvodného zastavaného územia obce. Návrh územného plánu prezentuje opatrenia na zamedzenie a minimalizáciu pôdnej erózie, najmä v súvislosti s hospodárením s povrchovými vodami. Migračné trasy regionálnej i miestnej úrovne u terestrických i lietajúcich živočíchov (za potravou, za rozmnožovaním, za zaujatím hniezdisk a i.) nie sú plánovanými zámermi podstatne narušené. Výlučne terestrické biokoridory, ktoré využívajú predovšetkým cicavce (vysoká zver, šelmy) a stepné druhy avifauny nebudú dotknuté, pretože definovanie takého biokoridoru nie je viazané na úzky koridor, ale naopak, na relatívne široký; to sa týka aj avifauny v priestore. Predpokladané vplyvy je možné vyhodnotiť ako priame, kumulatívne a dlhodobé, až trvalé.

Zvyšovanie ochrany významných druhov živočíchov a rastlín spočíva predovšetkým v zachovaní a zlepšovaní stavu prirodzených biotopov a ich výskytov. V územnom pláne sú zapracované existujúce aj navrhované biotopy, biokoridory ako aj interakčné prvky plošné a líniové. Súčasťou územného plánu je aj návrh ekostabilizačných opatrení, po ich realizácii sa predpokladá mierne zvýšenie ekologickej stability územia.

V katastrálnom území sa nachádzajú aj invázne a agresívne druhy rastlín a živočíchov. Za invázne druhy živočíchov a rastlín sa považujú druhy nepôvodného charakteru, ktorého introdukcia alebo samovoľné šírenie ohrozuje biologickú rozmanitosť. Spôsob zaobchádzania s inváznymi druhmi je bližšie špecifikovaný v § 7a a § 7b zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny a vo vyhláske MŽP SR č. 24/2003 Z.z..

Nepredpokladá sa v súvislosti s návrhmi územného plánu kontaminácia pôd, ohrozenie čistoty alebo kvality pôd.

Vplyvy na krajinu – štruktúru a využívanie krajiny, scenériu krajiny

Druhotná krajinná štruktúra je predovšetkým tvorená poľnohospodársky využívanou krajinou. Pásmo lesa je zastúpené v menšej miere. Ekologická stabilita je schopnosť ekosystému vyrovnávať vonkajšie rušivé vplyvy vlastnými spontánnymi mechanizmami, jej opakom je ekologická labilita, ktorú definujeme ako neschopnosť ekosystému odolávať vonkajším rušivým vplyvom alebo neschopnosť vrátiť sa do pôvodného stavu.

Výsledkom hodnotenia ekologickej stability je vyjadrenie ekologickej stability riešeného územia jednotlivých prvkov kvantifikovateľnými ukazovateľmi (stupňom stability jednotlivých prvkov SKŠ a koeficientom ekologickej stability).

Koeficient ekologickej stability (KES) vyjadruje sprostredkované stupeň prirodzenosti územia na základe kvality (stupeň ekologickej stability) a kvantity (plošná výmera) jednotlivých prvkov súčasnej krajinej štruktúry v konkrétnej obci. Hodnota KES – okresu Levice je 2,13 – krajina so strednou ekologickou stabilitou. V riešenom území je najnižšia hodnota ekologickej stability v sídlach a najvyššia v oblastiach s lesmi. Je však potrebné poznamenať, že táto hodnota má zníženú výpovednú schopnosť, lebo obsahuje iba kvantitatívne hodnotenie z pohľadu súčasnej krajinej štruktúry v celom priestore územia okresu. Hodnoty ekologickej stability nezahŕňajú kvalitatívny rozmer (znečistenie prírodného prostredia, horizontálne interakčné väzby krajinej štruktúry...). Hodnota KES v obci Nový Tekov je 1,65 – krajina so strednou ekologickou stabilitou so stupňom ekologickej stability 3. Výsadbou NDV popri cestách a ochrannej zelene popri nových rozvojových lokalitách, ako aj doplnenie zelene popri vodných tokoch a výsadbou účelovej ochrannej poľnohospodárskej a ekologickej zelene v poľnohospodárskej krajine, dodržiavaním koeficientu zelene v navrhovaných lokalitách dôjde k miernemu zvýšeniu koeficientu ekologickej stability, stupeň ekologickej stability zostane na bode 3 – stredná ekologická stabilita.

Nové funkčné rozvojové lokality v navrhovanom územnom pláne nebudú negatívne vplývať na štruktúru, využívanie krajiny a scenériu krajiny. Plochy, ktoré sú určené na bývanie nadväzujú na zastavané územie a plynule rozširujú existujúcu zástavbu. Nové lokality na bývanie sa prevažne nachádzajú na veľkoplošných záhradách, z ktorých niektoré už nie sú v dnešnej dobe plne využívané. Rozvojové lokality určené na rekreáciu, nebudú negatívne vplývať na krajinný ráz a krajinnú scenériu. V lokalitách nedôjde k budovaniu nových dominánt.

Výraznejšie, ale nie podstatné vplyvy na historickú štruktúru a scenériu krajiny bude mať zámer územného plánu rozšírenia zastavanej plochy obce o plochy výstavby rodinných domov. Na druhej strane je snaha územného plánu zachovať kompaktný urbanistický celok, ale v rozšírenej podobe s cieľom akceptovať nutný výhľadový rozvoj obce a jej demografický rozvoj.

Predpokladané vplyvy na urbanistický celok obce a na krajinu riešeného územia ako celku je možné vyhodnotiť ako priame, dlhodobé až trvalé.

Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma, na územný systém ekologickej stability

Na celej ploche katastra z pohľadu zákona č. 543/2002 Z.z sa vzťahuje prvý stupeň územnej ochrany (§12). Nenachádzajú sa tu veľkoplošné ani maloplošné chránené územia. Nenachádzajú sa tu plochy NATURA 2000.

V riešenom území sa nachádzajú nasledovné prvky ÚSES:

- **Regionálne biocentrum RBc3 Veľká Vápenná**

Regionálne biocentrum má výmeru 381,48 ha, stav prevažne vyhovujúci. Jeho existencia môže byť ohrozená expanzívnym šírením a spontánnym prienikom nepôvodných druhov drevín a následnou zmenou drevinového zloženia porastov (porasty v okrajoch biocentra), zmenou porastovej štruktúry a zánikom prirodzených štruktúr, likvidáciou starých porastov nad 100 rokov, budovaním ďalších lesných ciest a následnou fragmentáciou súvislých lesných plôch, malým podielom mŕtveho dreva v porastoch, postupným zarastaním a sukcesiou plôch genofondovej lokality.

- **Nadregionálny biokoridor NBKt1 – Gerecse – Dunaj – Pohronský Inovec**

Nadregionálny terestický biokoridor o veľkosti 51 km /205 – 2 300 metrov/ 4 562,49 ha má prevažne vyhovujúci stav. Jeho existencia môže byť ohrozená zvyšujúcou sa intenzitou automobilovej dopravy, železničnej dopravy, likvidáciou alebo výrubom NDV a brehových porastov, urbanizáciou a výstavbou infraštruktúry, oplocovaním pozemkov a budovaním zverníc, šírením invázných, burinových a rozptínavých druhov (palina obyčajná, lopúchy,

smlzkroviskový, pichliač roľný, zlatobyľ kanadská a obrovská, pohánkovec japonský, líčidlo americké a pod.), vynášaním odpadu a inými zmenami v biotopoch.

▪ *Nadregionálny biokoridor NBKh1 Hron*

Nadregionálny hydricko-terestrický biokoridor o veľkosti 64,4 km /50 -1300 metrov/ 2071,97 ha má prevažne vyhovujúci stav. Jeho existencia môže byť ohrozená výstavbou MVE a s tým súvisiacimi úpravami koryta toku, reguláciou koryta toku, likvidáciou a výrubom brehových a sprievodných porastov, likvidáciou naplavených ostrovov a štrkových lavíc, znečisťovaním brehov a vôd skládkami odpadov, znečisťovaním vôd splachom z okolitých poľnohospodárskych pozemkov, šírením inváznych druhov, zarybňovaním nepôvodnými druhmi, výstavbou v okolí toku – záhradkárske osady, infraštruktúra a urbanizácia, oplocovanie pozemkov a budovanie bariér a odberom vody na zavlažovanie.

▪ *Regionálny biokoridor RBKh2 Malokozmálovský potok*

Regionálny hydricko-terestrický biokoridor o veľkosti 7,71 km /8 – 15 metrov/ 12,38 ha je nevyhovujúceho stavu. Jeho existencia môže byť ohrozená likvidáciou a výrubom brehových porastov v dolnej časti biokoridoru – najmä v okolí GL 27, odbermi vody na zavlažovanie poľnohospodárskych pozemkov, odvodnením a melioračnými úpravami v okolí genofondovej lokality, v lesnatej časti biokoridoru prácami spojenými s približovaním vyťaženého dreva, vo vrchnej časti výrubom sprievodnej vegetácie na štiepku, znečisťovaním vody splachom agrochemikáliami z okolitých polí, znečisťovaním toku vynášaním domového odpadu.

▪ *Biocentrum miestneho významu (MBC)*

Za biocentrum miestneho významu možno považovať 2 oblasti viníc kde dochádza k prelínaniu plôch vinogradov, poľnohospodársky obrábaných plôch s plochami trvalých trávnych porastov a nelesnej stromovej vegetácie (NDV). Jedná sa o plochy ktoré priamo nadväzujú na nadregionálny biokoridor. Medzi týmito dvoma biocentrami sa nachádza aj genofondová lokalita GL 65. Jedná sa vlastne o územie s bývalým osídlením s väzbami na poľnohospodárstvo.

▪ *Biokoridor miestneho významu (MBk)*

Za biokoridor miestneho významu možno považovať umelý vodný tok – bezmenný prítok Hrona, spolu so sprievodnou vegetáciou. Biokoridor miestneho významu spája biocentrá regionálneho významu.

▪ *Interakčné prvky (IP)*

Pojem IP je definovaný zákonom č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny nasledovne: IP je určitý ekosystém, jeho prvok alebo skupina ekosystémov, najmä trvalá trávna plocha, močiar, porast, jazero, prepojený na biocentrá a biokoridory, ktorý zabezpečuje ich priaznivé pôsobenie na okolité časti krajiny pozmenenej alebo narušenej človekom.

▪ *Plošné interakčné prvky*

Medzi plošné interakčné prvky (IPP) patrí novozaložená oblasť viníc pod Veľkou Vápennou. Jedná sa o priestor vinica NDV. Vinice majú pozitívny ekologický dosah na okolité poľnohospodársky využívané územie a tvoria prechod medzi lesným porastom a poľnohospodárskou pôdou.

Tvar a orientáciu plošných prvkov je vhodné prispôbiť hospodáreniu - orientovať ju tak, aby nebola prekážkou pri obrábaní pozemku. Najvhodnejšie je založenie plošných interakčných prvkov v miestach križovania existujúcich, resp. navrhovaných biokoridorov a líniových interakčných prvkov. Tvar interakčného prvku v takejto polohe je potom najvhodnejší trojuholníkový – jednoduchým rozšírením líniového porastu.

Pri vytváraní interakčných prvkov je možné postupovať rovnako ako pri zakladaní biocentier, hlavným rozdielom je veľkosť interakčných prvkov. Najjednoduchším spôsobom tvorby plošného interakčného prvku je založenie trvalých trávnych porastov, ktoré by boli pravidelne

kosené minimálne niekoľko rokov. Zároveň je vhodná výsadba skupinky, resp. skupiniek pôvodných drevín. Po niekoľkých rokoch je možné ponechať plochy samovývoju, prípadne časť naďalej kosiť.

▪ *Líniové interakčné prvky*

Medzi líniové interakčné prvky (IPL) patria predovšetkým líniové porasty a aleje drevín popri cestách, vodných tokoch a v rámci poľnohospodárskych pozemkov. Líniové prvky plnia niekoľko funkcií, predovšetkým ekologickú (zvýšenie ekologickej stability územia, sieť bioticky významných

prvkov v území) a pôdoochrannú (ochrana pred veternou a vodnou eróziou), prípadne môžu mať aj hygienickú funkciu (zeleň na rozhraní zastavaného územia obce od poľnohospodársky intenzívne využívanej krajiny).

Tvorbu nových IPL treba podporovať pozdĺž poľných ciest a vodných tokov umelých či prírodných a tiež ako remízky v poľnohospodárskej krajine. Výsadbu IPL treba realizovať pomocou prirodzených druhov v určitom spone, najlepšie v dvojťážovom zapojenom poraste – stromov a krov. Súčasťou má byť niekoľkoročná starostlivosť a zabezpečenie dreviny pred poškodením (mrazom, suchom, ohryzom a pod.)

Za významné IPL v obci Nový Tekov možno považovať: pozdĺž vodného toku Ulička, NDV medzi časťou Dudok a Pod Salašom, Popri ceste smerom na vinice.

▪ *Genofondové lokality (GL)*

GL27 Vodná plocha pri Horných lúkach, GL65 Nový Tekov, GL 116 Kapustnice.

Návrh ÚPN obce Nový Tekov navrhuje pre popísané nadregionálne biokoridory a nadregionálne biocentrá manažmentové opatrenia uvedené v časti F/ tohto odborného posudku.

Vzhľadom na charakter rozvoja obce, možno považovať úplnosť zistenia vplyvov strategického dokumentu na chránené územia a ÚSES za postačujúci. Prvky ÚSES sú akceptované ako územia s ekostabilizačnou funkciou a navrhujú sa opatrenia - regulatívy, aby novými aktivitami nebola narušená ich ekostabilizačná funkcia a predmet ich ochrany.

Vplyv na kultúrne a historické pamiatky, archeologické náleziská

Na území obce Nový Tekov sa nenachádzajú nehnuteľné národné kultúrne pamiatky NKP, evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR (ÚZPF).

Za objekty s vyššou historickou hodnotou možno považovať:

- Katolícky kostol sv. Karola Boromejského, ktorý bol postavený v roku 1811 namiesto starého gotického chrámu so zachovanou dispozíciou predošlej stavby z konca 15. storočia. Chrám je jednoloďový s polygonálnym uzáverom, južnou sakristiou a predstavanou trojpodlažnou vežou. Hlavný oltár obsahuje barokový obraz sv. Karola Boromejského z konca 18. storočia. Pôvodná kazateľnica, spovednica a levice boli klasicistické z konca 18. storočia. V roku 1990 bol obnovený inventár kostola, spolu s výmenou všetkých okien. Následne v roku 1994 sa opravil a vymaľoval interiér kostola. Pozornosť návštevníkov zaujme aj štýlová drevená zvonica.
- Kostol reformov., Reformátskoklasicistický je sieňový kostol s vežou z roku 1791. V roku 1850 bol zničený požiarom a následne obnovený. Zaujímavým je stôl z červeného mramoru z r. 1829, kazateľnica je klasicistická z roku 1829, zhotovená v Radvani. Organ pochádza z konca 18. storočia a zvony z roku 1793.

Navrhuje sa zachovať, chrániť a obnoviť pamätihodnosti obce a ich okolie, podporovať obnovu domov s pôvodnou architektúrou, vypracovať dokumentáciu evidencie pamätihodností obce - súbor hnutelných a nehnuteľných vecí aj kombinované diela prírody a človeka, historické udalosti. Návrh ÚPN – O Nový Tekov nepredpokladá negatívne vplyvy na tieto pamiatky.

Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Nepredpokladá sa, v riešenom území sa nenachádzajú.

Iné vplyvy

Za najväčšie zdroje hluku možno považovať predovšetkým cestnú dopravu. Zvýšená hladina hluku v obci Nový Tekov je predpokladaná pozdĺž štátnej cesty I. triedy prechádzajúcej zastavaným územím.

Na zdravotný stav a životné prostredie človeka môžu negatívne vplyvať najmä žiarenie z prírodných a neprírodných zdrojov. Najvýznamnejší prírodný zdroj ožiarovania obyvateľov predstavuje radón a produkty jeho rádioaktívnej premeny. Z neprírodných zdrojov sa v kontexte s obcou Nový Tekov spomína JE Mochovce. Pravidelne sa merajú a vyhodnocujú vzorky vzduchu, pôd, vôd a potravinového reťazca. Už prvé roky prevádzky ukázali, že produkcia rádioaktívnych látok je podstatne menšia ako sú limity stanovené Ministerstvom zdravotníctva SR. Samotná elektrárňa prispieva k celkovej radiačnej záťaži obyvateľstva len zanedbateľným zlomkom percenta (max. 0,01 %).

Obec Nový Tekov spadá do nízkeho až vysokého radónového rizika. Zastavané územia ako takmer aj celé k.ú. spadá do stredného radónového rizika. Stredné radónové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarovania z prírodného žiarenia.

Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi.

Možno skonštatovať, že vyhodnotenie vplyvov je spracované na primeranej úrovni s ohľadom na to, že v etape spracovania územnoplánovacej dokumentácie sa nedajú exaktne charakterizovať konkrétne vplyvy jednotlivých stavebných zámerov a ich rozsah na životné prostredie a zdravie obyvateľstva. Treba však dodať, že existujú viaceré metodické postupy, ktoré je možno využiť pri stanovení potenciálu územia a stanovenia vhodnosti lokalít na vybrané činnosti v krajine, čím by sa predišlo stretom záujmov rozvoja so záujmami ochrany prírody, krajiny a zložiek životného prostredia. Medzi problémy lokálneho významu s miernym narušením životného prostredia možno zaradiť imisie z dopravy, imisie z lokálnych kúrenísk, existencia JE Mochovce, regionálna skládka odpadov, ČOV a malá vodná elektrárňa. Medzi pozitívne riešenia ochrany životného prostredia možno zaradiť spôsob nakladania s odpadmi, vybudovanú kanalizáciu a rybovod. Zásadné konflikty kladných a záporných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie neboli identifikované. Negatívne vplyvy sú charakterizované skôr ako dočasné, počas realizácie rozvojových lokalít.

V. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU NA CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIA, ÚZEMIA EURÓPSKEHO VÝZNAMU ALEBO EURÓPSKU SÚSTAVU CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ (NATURA 2000)

V zmysle ustanovení zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov sa v riešenom území nenachádzajú Územia európskeho významu, Chránené vtáčie územia ani Chránené územia európskej sústavy NATURA 2000.

Na základe výsledku procesu posudzovania vplyvov územného plánu obce Nový Tekov možno konštatovať, že predložený strategický dokument nebude mať významný vplyv na predmet ochrany chránených území európskej sústavy lokalít NATURA 2000.

VI. ZÁVERY

1. Výsledok procesu posudzovania

Na základe výsledkov procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie podľa ustanovení zákona o posudzovaní vplyvov, pri ktorom sa zväžil stav využitia územia a únosnosť prírodného prostredia, význam očakávaných vplyvov na životné prostredie, chránené územia a zdravie obyvateľstva, z hľadiska ich pravdepodobnosti, kumulatívnych vplyvov, ich rozsahu a trvania, so zameraním najmä na súlad s ostatnými strategickými dokumentami na národnej, regionálnej a lokálnej úrovni, úroveň spracovania oznámenia, stanovísk k oznámeniu, rozsah hodnotenia, úroveň spracovania správy o hodnotení, stanovísk k správe o hodnotení, výsledku verejného prerokovania, konzultácií a za súčasného stavu poznania

s a o d p o r ú č a

schválenie strategického dokumentu **Územný plán obce Nový Tekov** za dodržania podmienok uvedených v kapitole VI. Závery, bode 3. Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu tohto stanoviska a opatrení na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov činností a stavieb, ktoré sú súčasťou záväzných regulatívov posudzovaného strategického dokumentu – Územného plánu obce Nový Tekov.

2. Odporúčaný variant

Strategický dokument neobsahoval návrh variantného riešenia. V rozsahu hodnotenia pre Územný plán obce Nový Tekov sa určuje okrem nulového variantu (stav, ktorý by nastal, ak by sa strategický dokument neprijal a následne nerealizoval) i variant strategického dokumentu predložený v oznámení o strategickom dokumente.

Na základe komplexného posúdenia vplyvu navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie, vrátane porovnania s nulovým variantom, sa realizačný variant javí ako opodstatnený a prijateľný.

3. Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu

Na základe celkových výsledkov procesu posudzovania, pripomienok a stanovísk dotknutých orgánov, verejného prerokovania strategického dokumentu, odborného posudku a na základe správy o hodnotení strategického dokumentu sa odporúča do návrhu strategického dokumentu **Územný plán obce Nový Tekov** zapracovať nasledovné pripomienky:

1. Zabezpečiť dôslednú realizáciu posudzovania vplyvov na životné prostredie na úrovni jednotlivých projektov v súlade so zákonom o posudzovaní vplyvov tak, aby bola zabezpečená optimalizácia zvolených riešení a ich lokalizácie, výberu environmentálnych technológií, časovej a vecnej následnosti jednotlivých realizačných krokov, ako aj vyváženosť environmentálnych, sociálnych a ekonomických aspektov realizovaných projektov.
2. Konkrétne rozvojové projekty obce realizovať v súlade so zákonom o posudzovaní vplyvov.
3. Pri rozhodovaní pri výbere projektov dôsledne sledovať aspekt trvalej udržateľnosti podporovanej aktivity a vyváženosť krátkodobých a dlhodobých vplyvov.

4. Dodržať ustanovenia zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
5. V katastrálnom území obce Nový Tekov sú evidované skládky odpadov tak, ako sú zobrazené na mape. MŽP SR odporúča uvedené skládky odpadov dostatočne zohľadniť v územnoplánovacej dokumentácii.
6. Predmetné územie spadá do nízkeho až vysokého radónového rizika, tak ako je to zobrazené na mape. Stredné až vysoké radónové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia.
7. Informácie o geotermálnej energii v predmetnom území sú k dispozícii na webovej stránke Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra – aplikácia Atlas geotermálnej energie <http://apl.geology.sk/mapportal/#!/aplikacia/14>.
8. Podľa § 20 ods. 3 geologického zákona MŽP SR vymedzuje ako riziká stavebného využitia územia výskyt stredného až vysokého radónového rizika. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného až vysokého radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 98/2018 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.
9. Rešpektovať všetky záväzné regulatívy zo záväznej časti Územného plánu regiónu Nitrianskeho samosprávneho kraja v znení jeho zmien a doplnkov.
10. Existenciu evidovaných skládok odpadov tak, ako sú zobrazené na mape zo sekcie geológie a prírodných zdrojov MŽP SR dostatočne zohľadniť v územnoplánovacej dokumentácii.
11. Navrhovanou činnosťou nesmie dôjsť k ohrozeniu alebo znečisteniu povrchových a podzemných vôd, treba zabezpečiť všestrannú ochranu tvorby, výskytu, prirodzenej akumulácie a obnovy zásob povrchových a podzemných vôd.
12. Zabezpečiť ochranu vodných pomerov a vodárenských zdrojov v riešenom území.
13. Nezasahovať do pobrežných pozemkov vodných tokov, ktoré pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb a zariadení užíva správca vodného toku (§ 49 ods. 2 vodného zákona).
14. Územný plán obce Nový Tekov nesmie byť v rozpore a Územným plánom regiónu Nitrianskeho kraja schváleným uznesením č. 113/2012 z 23. riadneho zasadnutia Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja konaného dňa 14. mája 2012 a jeho záväznou časťou vyhlásenou Všeobecne záväzným nariadením NSK č. 2/2012 a ani s jeho Zmenami a doplnkami č. 1 schválenými uznesením č. 111/2015 zo 16. riadneho zasadnutia Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja konaného dňa 20. júla 2015 a ich záväznou časťou vyhlásenou Všeobecne záväzným nariadením NSK č. 6/2015.
15. Pred realizáciou navrhutej trasy obchvatu obce v západnej časti extravilánu obce, za účelom zmiernenia vplyvu dopravy na obytnú zónu obce Nový Tekov (Obytné lokality B10, B11), ktoré sú navrhnuté v severozápadnej časti obce Nový Tekov je potrebné vyhotoviť hlukové štúdiu, na základe ktorej je možné posúdiť vhodnosť situovania týchto obytných lokalít z hľadiska vplyvu dopravy.
16. Dodržať požiadavky civilnej ochrany v súlade so zákonom č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov, v zmysle vyhlášky MV SR č.

388/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany, vyhlášky MV SR č. 328/2012 Z.z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o evakuácii, vyhlášky MV SR č. 533/2006 Z.z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok v znení neskorších predpisov, vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebno-technických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany v znení vyhlášky MV SR č. 399/2012 Z.z. a zákona č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov.

17. Pri návrhu strategického dokumentu „Územný plán obce Nový Tekov“ dodržať podmienky územného plánu VÚC pre Nitriansky kraj.
18. Pri realizácii predložených zámerov treba dodržať zákon č. 135/1961 Zb. v znení neskorších predpisov v nadväznosti na vyhlášku č. 35/1984 Zb., ako i príslušné STN.
19. Pri zásahu do cesty III/1626 je potrebné postupovať v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov.
20. V zmysle § 3 ods. 5 cestného zákona, cestným správnym orgánom pre cesty I. triedy je okresný úrad v sídle kraja, t.j. Okresný úrad Nitra, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií.
21. V zmysle § 3 ods. 2 cestného zákona, miestnu štátnu správu vo veciach miestnych ciest a účelových ciest vykonávajú obce, ako prenesený výkon štátnej správy.
22. Environmentálnu vhodnosť a prípustnosť činností prehodnotiť v súlade s platnou legislatívou, pri ich lokalizácii dôsledne dodržiavať ustanovenia zákona o posudzovaní vplyvov, ustanovenia zákona o ochrane prírody a krajiny a nadväzujúcich vykonávacích predpisov a tiež ustanovenia ďalších v predchádzajúcom texte uvedených zákonov.

4. Odôvodnenie stanoviska z posúdenia vplyvov na životné prostredie strategického dokumentu

Záverečné stanovisko bolo vypracované podľa § 14 zákona o posudzovaní vplyvov na základe oznámenia, stanovisk k oznámeniu, určeného rozsahu hodnotenia pre správu o hodnotení, správy o hodnotení a návrhu strategického dokumentu, verejného prerokovania a odborného posudku.

Pri hodnotení podkladov a vypracovaní stanoviska sa postupovalo podľa ustanovení zákona o posudzovaní vplyvov. Pri odporúčaní návrhu strategického dokumentu sa brali do úvahy environmentálne, sociálne a hospodárske vplyvy na národnej, regionálnej a lokálnej úrovni, ako aj vplyvy na horninové prostredie, reliéf, nerastné suroviny, geodynamické a geomorfologické javy, pôdu, miestnu klímu, ovzdušie, povrchové a podzemné vody, hlukovú situáciu a ďalšie fyzikálne a biologické charakteristiky (ako napr. vibrácie, žiarenie rádioaktívne a elektromagnetické, svetlotechnické podmienky, teplo a zápach), na genofond, biodiverzitu, biotu, ekologickú stabilitu, chránené stromy, na chránené územia podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, krajinu, jej štruktúru a využívanie, scenériu krajiny, územný systém ekologickej stability, obyvateľstvo a jeho zdravie, odpadové hospodárstvo, zdravotné riziká, sociálne a ekonomické dôsledky a súvislosti, narušenie pohody a kvality života a ich zraniteľnosť, na urbánny komplex a využívanie zeme, na kultúrne a historické pamiatky, paleontologické a archeologické náleziská, štruktúru sídiel, architektúru, budovy, na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy, na poľnohospodársku a priemyselnú výrobu, lesné hospodárstvo, dopravu, stavby, činnosti, infraštruktúru, služby, rekreáciu a cestovný ruch.

V rámci procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu neboli zistené žiadne skutočnosti a závažné vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva. ÚPN-O Nový Tekov predstavuje rozvojový dokument, ktorý v dlhodobom horizonte umožňuje primeraný

rozvoj obce v oblasti bývania, občianskej vybavenosti, rekreácie a športu, výroby s príslušnou dopravnou a technickou vybavenosťou.

Z výsledku procesu posudzovania vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie, oznámenia, stanovísk k oznámeniu, určeného rozsahu hodnotenia pre správu o hodnotení, správy o hodnotení a návrhu strategického dokumentu, verejného prerokovania a odborného posudku vyplýva, že je potrebné upraviť znenie navrhovaného strategického dokumentu podľa odporúčaní uvedených v časti VI. ZÁVERY, bode č. 3 „*Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu*“ tohto záverečného stanoviska, tzn. takto prepracovaný návrh strategického dokumentu je prijateľný z hľadiska celkových (negatívnych i pozitívnych) vplyvov na životné prostredie.

Záverečné stanovisko bolo vypracované podľa prílohy č. 6 zákona o posudzovaní vplyvov, na základe odborného posudku podľa § 13 zákona o posudzovaní vplyvov a všetkých dostupných podkladov, pričom zohľadňuje pripomienky a požiadavky uvedené v doručených stanoviskách.

5. Návrh monitoringu

Podľa § 16 zákona o posudzovaní vplyvov obstarávateľ strategického dokumentu je povinný zabezpečiť sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov schváleného strategického dokumentu na životné prostredie, prípadne použiť na tento účel existujúci monitoring, aby sa predišlo zdvojovaniu monitorovania.

Sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie spočíva:

- a) v systematickom sledovaní a vyhodnocovaní jeho vplyvov,
- b) vo vyhodnocovaní jeho účinnosti,
- c) v zabezpečení odborného porovnania predpokladaných vplyvov uvedených v správe o hodnotení so skutočným stavom.

Ak obstarávateľ zistí, že skutočné vplyvy strategického dokumentu na životné prostredie posudzovaného podľa zákona o posudzovaní vplyvov sú horšie, ako sa uvádza v správe o hodnotení strategického dokumentu, je povinný zabezpečiť opatrenia na ich zmiernenie a zároveň zabezpečiť zmenu, doplnenie, prípadne prepracovanie strategického dokumentu.

Povinnosťou obce po schválení územnoplánovacej dokumentácie je sústavne sledovať, či sa nezmenili územno-technické podmienky a predpoklady, na základe ktorých bola navrhnutá jej koncepcia. V prípade, že došlo k zmenám, obstarávateľ zabezpečí zmeny a doplnky. Rovnako postupuje ak dôjde k novým zmenám v územnom pláne regiónu Nitrianskeho samosprávneho kraja, taktiež je potrebné nové skutočnosti zosúladiť a doplniť do územného plánu obce. V zmysle stavebného zákona je obec povinná v pravidelných štvorročných cykloch preskúmať schválený územný plán, či nie sú potrebné jeho zmeny alebo doplnky, alebo obstaranie nového územného plánu.

6. Vyhlásenie sumarizujúce, ako boli začlenené úvahy o environmentálnych aspektoch do strategického dokumentu, ako bola zohľadnená správa o hodnotení strategického dokumentu, ako boli zohľadnené stanoviská verejnosti k správe o hodnotení strategického dokumentu, výsledky uskutočnených konzultácií, dôvody výberu schváleného strategického dokumentu v porovnaní s inými prijateľnými variantmi a informácia o opatreniach, o ktorých sa rozhodlo v súvislosti s monitoringom

Strategický dokument ÚPN obce Nový Tekov obsahuje vo svojej textovej časti samostatnú kapitolu Hodnotenie navrhovaného riešenia z hľadiska environmentálnych dôsledkov. Strategický dokument v dostatočnej miere definoval negatívne environmentálne faktory v obci,

popísal ich a zdôvodnil, akým spôsobom riešenia navrhnuté v návrhu územného plánu prispievajú k riešeniu environmentálnych problémov a ich prevencii.

Správa o hodnotení strategického dokumentu splnila účel, podľa prílohy č. 5 zákona o posudzovaní vplyvov dostatočne podrobne a objektívne zhodnotila súčasný stav životného prostredia, definovala problémové okruhy z hľadiska životného prostredia ako aj zhodnotila možné vplyvy strategického dokumentu na životné prostredie. Uskutočnili sa verejné prerokovania s verejnosťou. Hodnotený strategický dokument je v štádiu „návrh“, preto je možnosť zapracovať pripomienky, nové informácie a skutočnosti do ďalšej etapy – Čistopisu ÚPN obce Nový Tekov.

Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu boli určené na základe komplexného vyhodnotenia očakávaných vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľstva, správy o hodnotení, odborného posudku, ako aj stanovísk dotknutých orgánov.

Návrh monitoringu je uvedený v časti VI. 5 tohto záverečného stanoviska podľa § 16 zákona o posudzovaní vplyvov, v ktorej je obstarávateľ zároveň upozornený na povinnosť sledovania a vyhodnocovania strategického dokumentu na životné prostredie.

7. Informácia pre schvaľujúci orgán o zainteresovanej verejnosti pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov

Podľa § 6 ods. 5 zákona o posudzovaní vplyvov zainteresovaná verejnosť pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov má právo zúčastniť sa prípravy a posudzovania vplyvov strategického dokumentu, a to až do schválenia strategického dokumentu, vrátane práva podať písomné stanovisko podľa § 6 ods. 6, § 8 ods. 8 a § 12 ods. 2 zákona o posudzovaní vplyvov, účasti na konzultáciách a verejnom prerokovaní strategického dokumentu.

Príslušný orgán a obstarávateľ strategického dokumentu v priebehu posudzovania vplyvov posudzovaného strategického dokumentu vykonali všetky zákonom požadované kroky v zákonom stanovených lehotách, aby sa informácia o spracovanom oznámení o strategickom dokumente (§ 5 a § 6 zákona o posudzovaní vplyvov) a o správe o hodnotení strategického dokumentu (§ 9 a § 10 zákona o posudzovaní), ako aj informácia o verejnom prerokovaní správy o hodnotení strategického dokumentu (§ 11 zákona o posudzovaní vplyvov) a o možnosti predložiť pripomienky dostala k čo najširšej verejnosti.

Na základe dostupných podkladov a informácií v priebehu procesu posudzovania vplyvov navrhovaného strategického dokumentu (§ 6a a súvisiace ustanovenia zákona o posudzovaní vplyvov) konštatujeme, že zo strany zainteresovanej verejnosti nebola doručená žiadna písomná pripomienka.

Vyjadrenie k Záverečnému stanovisku z posúdenia strategického dokumentu „územný plán obce Nový Tekov“, č. RÚVZLV/1320ODDHŽPaZ/1473/13948/2024:

V záväznom stanovisku Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Leviciach zo dňa 02.12.2024 V záväznom stanovisku Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Leviciach zo dňa 26.9.2024 evidovanom pod spisom č. 1473/2024 k správe o hodnotení „Územného plánu obce Nový Tekov“ bola vznesená požiadavka v súvislosti s plánovaným obchvatom obce a blízkych nových obytných plôch B10, B11, aby bola realizovaná hluková štúdia na posúdenie vhodnosti situovania týchto obytných lokalít z hľadiska vplyvu dopravy.

V Záverečnom stanovisku z posúdenia strategického dokumentu „Územný plán obce Nový Tekov“ bola akceptovaná a zapracovaná táto požiadavka RÚVZ v Leviciach a preto RÚVZ v Leviciach nemá námietky k predloženému návrhu Záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu „Územný plán obce Nový Tekov“.

VII. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

1. Spracovatelia záverečného stanoviska

Mgr. Lucia Göbö
Okresný úrad Levice
Odbor starostlivosti o životné prostredie
Rozmarínova 4
934 01 Levice

a

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Leviciach
Komenského 4
934 38 Levice

2. Potvrdenie správnosti údajov podpisom oprávneného zástupcu príslušného orgánu, pečiatka

Okresný úrad Levice
Odbor starostlivosti o životné prostredie
PhDr. Andrea Kabátová
Rozmarínova 4
934 01 Levice

3. Miesto a dátum vydania záverečného stanoviska

Levice, 04.12.2024

Spracovateľ odborné posudku:

Ing. Tibor ČIERNY, Príbelce č. 178, 991 25 Príbelce

Miesto a dátum vypracovania odborného posudku:

Príbelce, november 2024